

Israëls Baälfegorsdienst, of gestrafte wellust, begrepen in drie boeken

<https://hdl.handle.net/1874/26018>

INSTITUUT DE VOOYS
Legaat W.A.P. Smit
20.6.196

EXLIBRIS

VAN EEN VOORBIJGANGER

CAMINO DE SANTIAGO
N^o

Instituut "De Vooy" voor Nederlandse taal- en
letterkunde aan de Rijksuniversiteit te Utrecht

86601

ISRAËLS

BAÄLFEGORSDIENST.

V E R K L A R I N G
D E R
T Y T E L P R E N T E .

D E darte W E L L U S T , die bedrieglyk lacht en streelt,
Geleid, om haren lust aen Gods geslacht te boeten,
Een' wakkren J O N G E L I N G , die *Isrels jeugdt* verbeeld,
Van 't ware *heilspoor* af, en treed Gods wet met voeten:
Zy toont hem hare *schael* vol lekkren zwymelwyn,
Die niet dan leet verwekt, hoe zoet hy valle in 't drinken,
En nood hem daer de *Weelde* en *Ontucht* bezig zyn,
Met *Baäl* eer te biên en schandelyk rinkinken;
Onkundig hoe G O D S W R A E K , voorzien van *toorts'* en *zwaerd'*,
Om 's Hemels eer door *pest* en *kryggeweldt* te wreken,
Ten vall' dier boosheit, uit de hoogte nedervaert:
Aldus verstrekt de *slang*, in 't lachend groen versteken,
Opdat zy elk verrassche en doode op 't onvoorzienst,
Een zinnebeeldt der straff' voor B A Ä L F E G O R S D I E N S T'.

D: S M I T S .

I S R A Ë L S
BAÄLFEGORSDIENST,

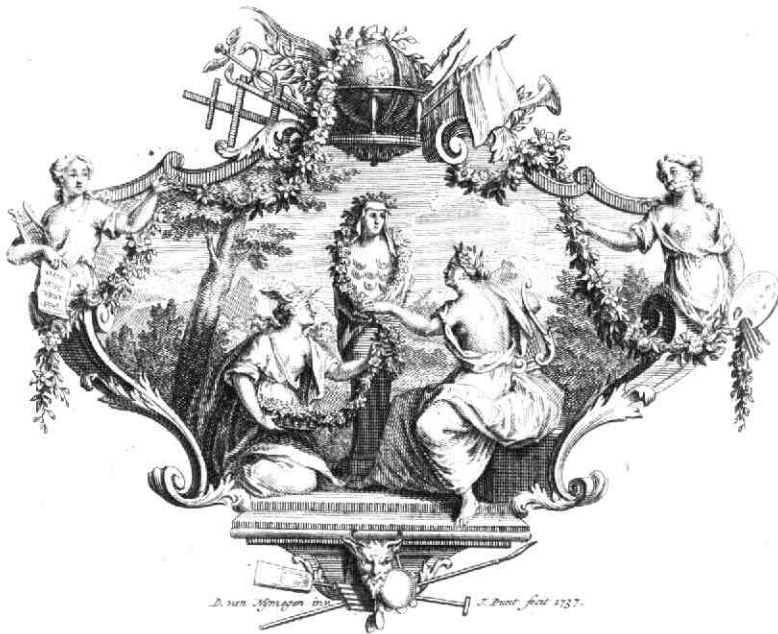
O F

GESTRAFTE WELLUST;

BEGREPEN IN DRIE BOEKEN,

D O O R

D I R K S M I T S.

T E R O T T E R D A M,

By PHILIPPUS LOSEL, MDCCLXXXVIIK

A E N

D E

DEUGDT.

o **G**Y, die, door uw zuivre zeden,
Gods liefde op aerde trekt,
En, in het ryk der zaligheden,
Den lust der Englen strekt;
Gewyde, kuische en onbesmette,
Puikschoone en zuivre **DEUGDT**,
Die nimmer, dan vol afkeers, lette
Op zonde en snoode vreugdt,
Gedoog, zoo u ooit kunsten streelden,
Dat ik dees schildery,
Al krielt ze van onkuische beelden,
Uw' kuischen tempel wy';

Zy

Zy toont hoe wrevel en verwaten
't Oud Isrel, wuft van geest,
Gods heilwet bonen dorst en haten
Op Baälfegors feest:
Al ziet ge'er de ondeugdt, gansch verwildert,
Uwe eer vertreên in 't slyk,
Ze is echter tot uwe eer geschildert,
Tot aenwas van uw ryk.
De zilvren maen word in het duister
Het allerschoonst geächt;
't Gestarnte krygt by ons zyn' luister,
Door 't donker van den nacht:
Dus weet ik, dat de zwarte naerheit
Van Isrels snooden val,
U, schoone Zon, nog schooner kluerheit
En glans verwekken zal;
Terwyl uw licht haer' trots doet zwichten
En afgrondlaeg verneêrt;
Gelyk de glans der hemellichten
Den naren nacht braveert.

Zoo zie al wat u durst versmaden,
Met een beschaemt gelaet,
Hoe hemelhoog ge alle euvel daden
In kracht' te boven gaet.
Zoo zal de Godvrucht uit uw wezen,
Vol edle majesteit,
Nog heerelyker blyken lezen
Van uwe godlykheit.
Wat hier gestaég om u moet lyden
En stryden met verdriet,
Zal zich vertroosten en verblyden,
Als 't dus uw glory ziet.
Myn dichtgeest heeft hierom behagen
Om, uit oprechte minn',
Dit dichttafreel u op te dragen,
Bevallige Aertsgodin.
Iet heb ik u nog af te smeecken,
Tot heil van myne kunst',
Iet dat ik ruim zoo dierbaer reken
Als aller menschen gunst,

*
*

Dat

*Dat is een straeltje, uit al die stralen
Waerdoor ge uw volk verblydt,
En, in de hoogste hemelzalen,
Steeds dubbelwelkom zyt;
Laet dat dit dichtwerk staég beschynen,
Zoo zal 't voor blixemgloed'
Noch donder van den haet verdwynen,
Hoe dol en driest hy woed';
Want alles wat ge uw' glans doet dragen,
Beschaemt wat u bespot,
En is der braven welbehagen;
Ja zelfs de lust van God.*

O P
I S R A Ë L S
B A Ä L F E G O R S D I E N S T.
I N D R I E B O E K E N,
D O O R
D I R K S M I T S.

Zo zien we uw Letterfchildery,
ô Wakkre S M I T S, na lang verlangen,
In 't oog der waerelt opgehangen;
Dat proefftuk van uw Poëzy,
't Welk voor den kanker van de jaren
Zal uwen braven naam bewaren.

* * *

De

De Godtsdienst zelf staat, op 't gezicht
Van uw Tafreel, als opgetogen
Van vreugde, en staat geheiligde oogen,
Nu op de schadu, dan op 't licht;
Nu op de kunst en wyze vonden
Van uwe voor- en achtergronden.

Nu, (zegt ze tot de blanke Deugt,
En tot de Zedekunst, haar zuster :)
Nu stell' men vry zichzelf geruster;
Daar wy voor d'ydle en dartle Jeugt,
Zoo onbezonnen in 't verwilderen,
Zien zulke tafereelen schilderen :

Daar wy de schoone Dichtkunst thans
Zien met aandachtige oogen staren
Op onze Heilörakelblâren;
Om my ter eere, en u tot glans,
Haer gout en ryke stof te visfen
Uit heilige geschiedenisen.

Dus mag de Wellust, op 't gezicht
Van Gods gestrengte wraak, vry beven:
Dus zal de Kuisheit weêr herleven,
En zien de stralen van myn licht,
Waervoor de Laster moet verstommen,
Affchittren uit myn heiligdommen.

Op deze rede ryft in 't koor
Der deugdelyke Wetenschappen
't Gejuich, en klinkt, by 't handenklappen,
Den tempel van de Wysheit door:
Alwaar uw Naam, ô SMIT S, ten leven,
Wordt in 't gedenkboek opgeschreven.

ARNOLD HOOGVLIET.

O P
I S R A Ë L S
B A Ä L F E G O R S D I E N S T,
D O O R
D I R K S M I T S.

Wie kan, beminnellyke Spruit
Des hemels! nog uw schoonheit laken,
Zich storen aan uw zoet geluit,
En uwen edlen yver wraken,
o Dichtkunst! daar uw handt de bybeldichttrompet
Myn' waarden Halsvriendt aan de zuivre lippen zet!

Gewyde Dichtkunst! 't lust ons thans
Hem, door uw wonderbaar vermogen
Omschenen met uw' heldren glansf',
Te volgen, en, met gretige oogen,
Het roemryk Kunsttafreel aandachtig in te zien
Dat hy der blanke Deugd' godvruchtig aan komt biën!

Ik zie de Wellust, opgetooit
Met lossen zwier' en dartle lonken,
Terwyl Verleiding rozen strooit,
Het hart der Jeugd' in minn' ontfonken;
Der brave Jonglingschapp', door Mozes Wet bestraalt.
't Zal veel zyn zoo de Deugd de zege hier behaalt!

Och! dappre Zimry (hoe kan 't zyn?
Waar is zyn heldenmoedt gevloten?)
Zet reets zyn lippen aan 't fenyn,
Hem, door de Wellust, aangeboden,
In hare gouden schaal', bekranst met dartlend kruidt!
Helaas! 't is met zyn deugd' en zuivre Godvrucht' uit!

Ik zie op Fegor, in den dromm'
Van wulpsche Midiänsche Vrouwen,
De bloem van 't Isrellytendom,
Het snoode Feest van Baäl houwen,
En hem den wierook biên. Vervloekte lust! o schandt!
Maar Gods Rechtvaardigheid neemt gints de wraak ter hand'.

Haar volgt een Godgetrouwe Stoet,
Die vriendt noch magen zoekt te sparen,
Maar, met een' edlen heldenmoed',
Hun boosheit in den schildt durft varen.
Hoe yvert Pinehas tot roem van 's Hemels eer!
Hoe velt hy, God' ten zoen', de schandlyke Ontucht neêr!

Wat

Wat dikke nevel komt de lucht,
Met doodelyken stank', vergiften?
De Pest grypt de Ondeugd in haar vlucht',
En smoort haar gruwelyke driften.
Wat vlucht de Wellust snel op 't nadren van den noodt!
Hoe kermt, hoe zucht het al op de oevers van den doodt!

Maar, God' zy lof! de Heilzon ryft
Nu weêr met zegenryke stralen!
'k Zie hoe zy Isrel gunst bewyft;
'k Zie 't Heilgeloof den prys behalen;
Terwyl Voorzienigheit aan Midiän voorfpelt,
Hoe 't zich verwoest zal zien door Isrels krygsgewelt.

Wie kan, zielroerend Dichttafreet!
U zien met onverschillige oogen?
Neen; elke trek van 't kunstpenfeel
Heeft hier een wonderbaar vermogen,
En drukt, met zacht geweld, de Godvrees in 't gemoedt.
o Dichtkunst! Hemeltelg! wat is uw werking zoet!

Schenk, voor dit Kunststuk, U gewyd
En in uw Koor ten toon' gehangen,
o Deugd! een kroon aan 's Dichters vlyt;
Geen kroon, die we, in te lage zangen,
Van aardſchen lauwerier Hem ſtrenglen; maar een' krans
Van hemelstralen, uit de volheit van Gods glans!

O P
I S R A Ë L S
B A Ä L F E G O R S D I E N S T ,

DOOR MYNEN KUNSTGENOOT

D I R K S M I T S .

DE Dichtkunst, in het Englenhof geboren,
Uit heilig hemelvuur,
Is te edel van natuur'
Om naer 't geluidt des logenklanks te hooren,
En wraekt den ydlen drom
Der dwaze goôn, uit wufte herfendroomen,
En afgodsdienst' der dichtren voortgekomen,
Van 't blinde Heidendom.
Zwicht des Apol, verziende Zanggodinnen,
Zwigt met uw' Helikonn'
En ydle hengste bronn',
Hier is voor u geen' dank of prys te winnen;
Want al de droomery
Dier dwaesheit moet voor 't licht der waerheit zwichten,
En 't heidensrym voor schoone Bybeldichten,
Vol hemelmelody'.

* * *

Dit

Dit toont myn SMITS, in een volmaekte klaerheit,
Daer hy zyn' dierbren tydt
Der schoone dichtkunst' wyd
En haer een kleedt omhangt van zuivre waerheit.
Wat klinkt uw zangtoon schel,
o Kunstgenoot, in kunstbeminnende ooren,
Daer gy ons op een' heldentoon laet hooren
Hoe 't zondig Israël,
Op Fegors kruin, Gods wetten durft verachten!
Gy weet myn zinnen, door
't Zielstrelende gehoor
Van uw muzyk en hemelsche gedachten
Te lokken naer omhoog!
Gy voert myn' geest, langs mirthegalleryen,
In eenen hof, vol letter lekkernyen,
Daer gy voor oor en oog
Een' disch bereidt vol edle dichtbanketten,
Van heereyken aert,
Uit geest' en kunst' genaert!
'k Hoor u den val van Isrels jeugd' trompetten.
'k Zie u haer' snooden brandt,
Haer dartelheên en dolle minbedryven,
Haer lastertael en afgodsdienst beschryven,
Maer op een' kuischen trant,

In hemelsche en verrukkende gedichten ;
 Op dat de val dier jeugd',
 Tot opbouw van de deugd',
 De Jonglingschap gelyk een baek zoud' lichten,
 Op 's weerelds holle zee,
 Daer klip en storm van snoô verleiding' loeijen,
 Die 't schip der ziel' beletten voort te spoeijen
 Naer 's hemels goede reê.
 Want 't zy ge ons leidt, op 't klinken van uw snaren,
 Naer Sittim daer de rust
 't Geslacht van Jakob kuft,
 Gansch onbewust van onlust of gevaren,
 En zingt, hoe snoode min,
 Op Balaks last, door dartele Heidinnen,
 Het hart der jeugd' arglistig tracht te winnen,
 Opdat zy wuft van zin,
 Ten blyk' van trouw' voor Baalsafgod' kniele;
 Heldt Mozes raed' ten spot'
 Tot hoon en smaet van God'
 En ten bederf' van lichaem en van ziele:
 Dan schynt ge alreê beducht
 Voor 's Hemels wrack'; dan vloeit uw dicht veel trager;
 Dan klinkt uw toon uit eedlen schroom' vry lager;
 Dan looft ge zucht op zucht.

Of 't zy we u, door die snoô Heidinnenreijen,
Het krooft van Israël
Met dartlen zang' en spel
En plechtigheên den Fegor op zien leijen,
Daer 't Baäl dient en eert,
Gods wet veracht, verboden spys durft eten
En in den drank' zich zelf te wuft vergeten,
Daer 't feest houd en hoereert;
Daer Kosby, die vorst Zimry kost betooveren,
Meld hoe ze in 't leger kwam,
Door raedt van Balaâm,
Om Israël door maegden te veroveren:
Dan is uw geest bedeeft
En schaemroodt voor de afgodische bedryven;
Dan aertzelt ge om den welluft te beschryven
Dier gruwlyke afgodsfeest'.
Maer als Gods wraek, verzelt van wee en plagen,
Daer Zimry, dol van minn'
Met Kosby zyn Boelinn',
Door Pinehas legt in het stof verflagen,
Daelt van den hoogsten troon',
En zend de pest op Isrels legerbende,
Daer yder krimpt van weedomm' en elende,
Dan slaekt ge een' hooger toon;

Dan

Dan stygt gy op verheven dichtgedachten,
Verboven zon en maen,
Of roeit, gelyk een zwaen,
Door wolk en windt op onvermoeide schachten,
En roemt de zegeprael
Der onverleide en eerbare Jongelingen;
Dan hooren we u de deugd' ter eere zingen,
In Goddelyke tael'.
Dus bouwt gy, door uw schoone Bybeldichten,
Een vuurbaek voor de Jeugd';
Dus weet gy voor de deugd',
Door kunstmuzyk een eerezuil te stichten,
Tot glory van Gods kerk';
Dus hebt ge, o SMITS, gewoekert met Gods gaven;
Dus zien wy u op 't spoor der godvrucht' draven,
In 't heilig letterperk.
Welwaerdig dan, dat we uwe vlyt bedanken,
Voor zulk een dichttafreel,
Zoo vindingryk, zoo eêl,
Zoo grootfch van tael', zoo net van kunst' als klanken.
Des trachten wy uw hoofd
Met geenen krans' van blinkende lauwrieren,
Maer met een kroon' van waren roem te sieren,
Wie nydt noch tydt ontroof.

NIKOLAES VERSTEEG.

O P
I S R A Ë L S
B A Ä L F E G O R S D I E N S T.

IN DRIE BOEKEN BEGREPEN

DOOR MYNEN KUNSTGENOOT

D I R K S M I T S.

GY kroont dan eindelyk ons wenschen en ons hopen
En zet, gelyk het een' rechtschapien dichter past,
o SMITS, op uwe beurt uw kunstvertrek ook open
En noodt onze oogen op veel zeldzaamheên te gast.
Gy toont ons wat de list door dubbelheên en treken
Van eenen Balaâm op Israël vermag,
En stelt de Afgodery met al haer zielsgebreken
En wat de wellust baert in eenen heldren dag.

Hoe dreunt de schelle klank van Mozes wyze reden .
By 't valsche en dof geluit der laffe Joffrentael' !
Hoe heerlyk blinkt de glans der offerplechtigheden
Van Gods orakelhut by Baäls Tempelprael !
Hoe weet de onkuifche Min het menschenoog te blinden ,
Haer tooverkracht bewerkt , dat we , in een' korten tyd' ,
In Israël byna geen' Isreliet meer vinden ,
Zoo ras verzinkt de deugd , als reden schipbreuk lyd:
Hoe veel verschillen hier van Jakob Jakobs Neven ,
Hoe weinig zweemt hun doen naer hunner Vadren daên ,
Zy die van Faro vloôn uit schrikk' van 't slaeffche leven
Doen zich in boeijen van den helschen Faro slaen.
Hen , die , voorhenen door hunn' vyandt overrompelt ,
Door 't Roode Meer van God' geleidt zyn en behoedt ,
Zien we eerst hier in een zee van dronkenschap gedompelt ,
En straks in 't roode Meer van hun vergoten bloedt
Verdrinken en vergaen ; of , van de Pest getroffen ,
(Wat staet de vreugd van 't vleesch hun zielen droevig duur !)
Door 't vuur van 's Hemels wraek' verzengt ter neder ploffen ,
En storten in den gloedt van 't onuitblusbaer vuur.
Dit treurtonceelgordyn hebt gy ons opgeschoven ,
o SMITS , en ons de kroon der deugd' ook aengetoont.
Des vinden we ons verplicht om uwe vlyt te loven ,
Terwyl de deugd uw deugd voor zulk een deugd' beloont.

De zuivre Godsvrucht juicht met haer gewyde reijen,
Zy vangt een' godsdans en verheven lofzang aen,
Nu zy uw Zangheldin haer glory hoort verbreijen,
En op uw' bybeltoon verheugt ten rey' mag gaen.
o Maespoëten, helpt my nu dees bladen fieren,
Niet met verwelkbaer loof dat op den Pindus waft,
Maer met een' edler krans' van kunst- en deugdlaurieren,
Een' krans', die op het hoofdt van zulk een' dichter past,
Wiens Kunstnimf ons haer kunst gulhartig meê komt deelen.
Hier vindt gy wat de kunst volmaect van top tot teen;
Hier wat den dichtgeest weet te stichten en te streelen,
Hier houding, zuiver duitſch en vindingen by een.
Wie zyne bladen dan met voorbeên moog' verweren
Om vryheit in het geen een' dichter arbeit baert,
SMITS zal, om kracht van tael, geen taelfieraedt ontberen:
Hy acht een' diâmant wel dubbel ſlypens waerd.
Zangzieke Kameniers der kunst', die in 't verkleeden
Van vreemde dichteren uw' lust ſchept vroeg en spaê,
o Echoos van dees' tydt, hier kunt ge uw' tydt beſteden,
Baeuwt deze klanken vry in vreemde galmen na.
Zoo leer' uw kunstgeluit aen afgelegen landen
Hoe vreeſelyk het zandt des welluſts innewelt,
Wanneer 'er de edle kiel der reden koom' te ſtranden
Waervoor de Godheit zooveel bakens heeft geſtelt.

't Verbaze u niet, o Nydt, als gy dees blaên hoort roemen,
Ja zelfs den Maroos in de Dichtkunst' aen ziet biên,
Wy durven dit gezang wel heldentoonen noemen,
Schoon SMITTS slechts hier of daar zy van een' Held' voorzien.
Dan 't was zyn oogwit niet met brommende gedichten,
Getooit en opgestrikt door laffe vleijery,
Den eenen sterveling of ander' te verplichten,
Neen: t'edel acht myn vriendt de schoone Poëzy.
Maer aller helden Held', wien Davids snaren loven,
Die duizend duizenden voor eeuwig heeft verpligt,
Voor wien de Poort der eer', de Poort van 't Hof der hoven
Vrywillig zich ontsluit heeft hy ter eer' gedicht.
Ga voort dan wakkre SMITTS, ga voort met zulke gangen;
Zoo moet gy eens het loon, dat uwen arrebeidt
Verzoeten zal, de kroon der kunst' en deugd' ontfangen,
En, voor den zetel' van de hoogste Majesteit,
Verheerlykt na uw' doot, uw kunstlier aen de snaren
Der Ouderlingen van het hemelsch Sion paren.

FRANS DE HAES.

* * * *

OP

O P
I S R A Ë L S
B A Ä L F E G O R S D I E N S T .

VAN MYNEN KUNSTGENOOT

D I R K S M I T S .

AEN DE NEDERDUITSCH E DICHTERS.

o SChrandre Dichters, die uw' tydt,
Der Dichtkunst, frisch en schoon van leden,
Vol luisterryke aenminnigheden,
Met luste en yver hebt gewydt,
Die uit aloude letterbeemden,
Het cêlste en geurigst van 't gebloemt,
Waer de oudheit ooit op heeft geroemt,
En wat by vrienden of by vreemden,
Zyn' reuk het geurigst heeft verspreid,
Verzamelt, en den vruchtbren akker,
Der duitsche Dichtkunst, noest en wakker,
Verrykt met zulk een lieflykheit,
En maekt tot zulk een' hof der hoven,
Dat yder, die dat groot verschieet
Van kleur en geur en kruiden ziet,
Moet roepen : wat gaet dit te boven!

Gy hebt ons hoog en duur verplicht,
En 't mangelt ons aen juiste klanken,
Om, naer den eisch, uw' geest te danken;
Die ons dees' bloemtuin heeft gesticht.
Maer daer myne onverzaedbare oogen,
Langs al die schoonheit spelen gaen,
Zie 'k een verachtlyk onkruidt staen,
Dat nimmer iemant kan gedoogen:
Een onkruidt, uit den Griekſchen grondt
Gehaelt, door Roomsche Dichttuinieren,
Zie 'k hier den ganſchen hof ontfieren,
Hoe ſchoon, hoe eël hy pryke in 't rondt.
Dat onkruidt zyn die valsche Goden,
Door 't blinde Heidendom geëert,
Die Chriſtendichters, heel verkeert,
Op geur van hunne bloemen nooden:
Niet nooden slechts, maer tot hunn' lof,
Den tuin met bloem by bloem beplanten,
Hoe zeer dat kruidt aen alle kanten,
Verſtrekt tot miſtal van den hof.
Een vlyt die nutter is te ſtaken.
Dat plantgewas, zoo zeer geſtooft,
Is ganſch van geur en kleur berooft.
Geen Chriſtenby zal 't ooit genaken,

Want al zyn fappen zyn fenyn ,
Die niet dan pestlucht van zich geven,
Waerby de helsche spinnen leven,
En Gode en menschen walglyk zyn.
Wilt des al uw vermogen bieden ,
Doorluchte Geesten , die uw zweet ,
Tot luister van den hof besteedt ,
Om zulk een onkruidt uit te wieden ;
En plant 'er zaden van de deugd ,
Gewyde zaden , die in 't groeijen ,
Tot eer der ware Godheit bloeijen ;
Queekt Bybelbloemen , om de jeugd ,
Op keur van kleur en geur te onthalen ,
Die , daer ze inwendig word gesticht ,
Een zoet , in zulk een schoon gezicht ,
Geniet , dat niet is aftemalen.
Wat zal dees hof dan keurlyk staen !
Wat zal zyn geur zich dan verspreijen !
Hoe zullen Salems maegdereijen ,
Dan spelemeijen langs de paên !
Hoe lieflyk hier hun stemmen menglen !
En , door de heilzon toegelonkt ,
Het êelste waer de hof meê pronkt ,
Om 't hoofdt van hunnen Bruigom strenglen !

Wie leent dan niet met lust de handt,
Daer SMIT S, door yvervuur aen 't gloeijen;
Alreede een puikbloem op ziet groeijen,
Door hem in dezen hof geplant?
Die puikbloem, eël van bladt en verven,
Is 't heilgeloof, waer Pinehas
Godvruchtig van bezwangert was,
Toen Zimry door zyn handt moest sterven,
Met darte Kosby, daer zy in
Een' vuilen wellust zich vergaten:
't Is 't heilgeloof, dat, bovenmaten,
Aertshertog Mozes ziel en zin
Met een gewyde vreugdt bestraelde,
Wanneer 't, in Sittims woesteny,
Van Isrels snoode afgodery
En Baälfegor zegepraelde.
Die bloem verrukt het keurigste oog,
En doet een' paradysgeur rieken,
Geur die de ziel, op vlugge wicken,
Van de aerde voert naer 's Hemels boog,
Op dat zy Godt in 't licht bejegen',
Die SMIT S en zyne Dichtkunst zegen'.

A. VANDER VLIET.

O P
I S R A Ë L S
B A Ä L F E G O R S D I E N S T ,

DOOR

D I R K S M I T S .

W At word de losse jeugd, door wufte ledigheid,
Al meenigmael, helaes! tot boosheit aengedreven,
En in die dolle drift' van 't redenspoor verleidt,
Ja schandelyk vervoert, ten koste van haer leven!
Het lonkend lodderoog der snoode hoerery'
Weet, door een' helschen lust, haer in heur rust' te ontruffen,
Steeds tred de afgodendienst te schendig op heur zy,
En noopt en spoort haer aen tot hoogverboden lusten:

De wellust stapt haer eerst, gelyk een godt, vooruit,
Maer och, de strenge straf volgt schieelyk op de hielen,
Wen Gods Rechtvaerdigheid, zoo fier getergt, besluit,
Haer om heur euveldaên en zonden te vernielen.

Wie dit beschouwen wil in een bespraekt tafreel,
Heeft in geen vreemdt gewest langs verre paên te dwalen,
o Neen, hy volge SMITS, wiens deftig dichtpenseel
Dat gruwelyk bedryf naer eisch weet af te malen:

Zyn kuifche Kunstheldin, het letterperk gewoon
Zeeghaftig in te slaen, zal in gedicht vertoonen,
Hoe 't snood heidinnendom, ten smaed' van Gods geboôn,
Het strydbaer Israël wift tot den val te troonen:

Hoe Israël zyn ziel bestaet, om 't boos genot
Van zynen wellust, met godloosheit te bevlecken,
En zich, terwyl 't de magt der Godheit fier bespot,
Ter eere eens valschen gods, op Fegors kruin laet trekken.

Is iemant voorts belust, in kuifche Poëzy',
Te weten, welk een straf dat volk is wedervaren,
Om zulk een darte min en wufte afgodery?
Hy sla zyn oogen vry aendachtig op dees blaren.

Dan kan hy zynen lust', zyn' kuifchen lust' voldoen;
Dan zal hy 's Hoogsten wraek op Isrel zien ontvlammen,
En uit gewyden toorne op dees ontaerden woên,
En in die hemelwoede al meer en meer vergrammen:

Ja zelfs, hoe zich Gods volk, Gods dierbaer volk met reên,
In zyne zegepraël, gelukkig mag verblyden,
Naerdien de Godheit voor haer eere heeft gestreên,
En van die zondenklipp' haer kinders wou bevryden.
Dan roep' hy eindelyk, verrukt door zulk' een' toon,
Verslingert op den zwier van deze Bybelklanken:
Hoe eere ik deze blaên? met welk een glorykroon'
Zal ik den schrandren SMITS voor zynen yver danken?
Lang leef' die Maespoët! lang word' het dichtbanket
Van zulk' een' Feniksgeest der weereld' voorgezet!

JOACHIM OUDAEN.

V O O R-

V O O R Z A N G.

En schip op klip of strandt strekt, op de woeste baren,
Den zeemann' tot een baek,
En leert, opdat zyn kiel een goede ree' genaek',
Hem 't naer gevaer ontvaren.
Zoo leert het leet van hun, die, om hun wanbedryf,
Gods geeselslagen voelen,
Ons 't albedervend vuur der zonedrift' verkoelen,
Tot heil van ziele en lyf.
Des schildert ons Gods geest, in zyne orakelbladen,
Niet slechts veel vromen af,
Maer vele boozen zelfs, die 's Hemels haet en straf
Op hunne schouwers laedden.
We aenschouwen Kain, Cham en Sodoms zondig rot,
En Korach en zyn benden,
Ook Achab, Absalon en wat Gods wet dorst schenden,
Ja zelfs Iskariot,

* * *
* * *

In

*In de eigen bybelblaën waerin wy 's Hemels vrinden,
Een' Noäch, Abraham,
Ja Gods beminden Zoon, het heilig offerlam,
En zyne Apostels vinden.
Dit voorbeeldt spoorde vaek den fieren yver aen
Der braefste Letterhelden,
Om, de edle Deugd' ten prys', met kragt' van tael' te melden
Wat de Ondeugdt heeft bestaen.
Zulks noopte ook mynen geest, die lang van yver blaekte,
Tot zang en snarenspeel,
Om op te zingen hoe 't weërspannig ISRAËL,
Op Fegor, Godt verzaekte.
Wy zien dat gruwelstuk door Mozes, Amrams zoon,
Geboekstaeft in Gods bladeren.
De wakkre Jozua toont, door die daedt, den vaderen
De kracht van Gods geboên.
Dat misdryf kost weleer Vorst Davids zanglust wekken,
Om, met een schelle stemm',
De lichtverleibre Jengd' van 't oud Jeruzalem,
Het zondenspoor te ontdekken.*

Hozeä brengt dien val van Vader Jakobs Kroost
Zyn Isrel in gedachten,
Wanneer het wuft en stout Gods wetten durft verachten,
En zelf van wellust' blooft.
De Kruisbeldt Paulus toont der Kruiskerk' in Achajen,
Ten dienst van Jezus leer',
Hoe Gods bemind geslacht het wierookvat weleer
Den Baäl toe dorst zwaaijen;
Voorts hoe de hoogste Vorst, tot staving van zyn wett',
Al 't menschdom tot een voorbeeldt,
Dat wrevelaertig volk, die boozen heeft veroordeelt,
En door zyn wraek verplet.
Maer een stikdonkre nacht van veel verloopenen eeuwen,
Bedekt, voor ons gezicht,
Het ware wezen van dien valschen Godsdienstplicht
En dwaling' der Hebreewen.
't Vernuft der Ouden tast, als waer' het blind, in 't rondt,
Om eenmael recht te vatten
Wie B A Ä L F E G O R was die I S R E L uit deed spatten,
En hoe zyn dienst bestondt.

* * * 2
* * *

• Ori-

*Origenes , Ruffyn en Isidorus houwen
Hem voor Priaep , wiens beeldt
In alle ontuchtigheid gediend werd en gestreelt ,
Door overdartle vrouwen :
Hieronymus , die hen in dat gevoelen steef ,
Meent teffens wel te weten ,
Dat Chamos , Moäbs godt , ook Baäl werd gebeten ,
En 't volk tot weelde dreef.
Het bygeloovig brein der giffende Rabbynen
Verdicht veel vuiligheên
Van BAÄLFEGORSDIENST, doch met belachbre reên,
Die zelf als rook verdwynen.
Indien Seldenus pen geheel onfeilbaer is ,
In zyne schets' der Goden ,
Was BAÄL Pluto zelf , de godt van alle dooden ,
De vorst der duisterniss' ;
Dan velen trachten weêr die stelling te overreden ,
En melden ons , dat by
De godt Saturnus was , gediend met brassery' ,
En snoode ontuchtigheden ;*

*Of dat door zynen naem de dartle Moäbyt
Een' Heldt of Godheit meende,
Die zynen bynaem van den Fegor slechts ontleende,
Een' berg' hem toegewyd.
Kircherus, Vossius en anderen beweerden,
Dat de afgevallen Joön,
In BAÄL Athynes, Osiris of Adoon,
Of Or of Thammus eerden,
Al dwaze namen, die op eene Godheit slaen,
Waerdoor al de offerbanden,
Van Frigie en Egipte, en andre blinde Landen,
Alleen de zon verstaen.
Van zyne feesten word geen echte schets gevonden,
Maer echter steeds verbreid,
Dat zy uit wellust, weelde en snoode ontuchtigheid,
Ja gruwelen bestonden:
Voorts dat men bokkevleesch en varren voor 't altaer
Des snooden BAÄLS slachtte,
En't volk op Fegors kruin zyn' offerdienst betrachtte,
Met dartel feestgebaer.*

Doch't lustte ons niet al't geen hier de Ouden van verhalen,
't Zy 't waen of waerheit zy,
Met al zyn' omslag, in ons Bybelschildery',
Wydloopig af te malen.
Neen: wy, die 't eël muzyk en zinnestreekend schoon
Der Dichtkunst' hoog waerdenen,
Verkiezen boven haer stramklankig redeneren,
Haer' schilderenden toon.
Des doopten we in de verf van velerlei gedachten,
Ons teeder dichtpenseel,
En mengden die dooreen, op 't voorgesteld panneel,
Zoo als wy 't voeglykste achtten.
Dus maelden we ISRAËL, daer't door den wellust word
Gevleit en aengevochten,
Daer dees de deugd omarmt, die, vol oneerbre tochten,
Van 't ware heilspoor stort.
Wy stelden BAÄLSFEEST dus, met zyn dartelbeden,
Vrymoedig in het licht,
Doch zorgden dat wy al wat schaên kan aen 't gezicht
Met schaduwen bekleeden.

Dan

Dan hoe door 's Hemels wraek die godvergeten vreugdt
Verstrooit is en verwildert

Heb ik uitvoerig op den voorgrondt afgeschildert,
Ten spiegel voor de jeugd.

o Gy, die, met het vuur en 't zwaerdt der bybelbladen,
De zonde weerstandt biedt,

Myn Dichtgeest volgt uw spoor, uw yver stoor' zich niet
Aen zyne kunstsieraden.

o Oudheitkenmers, die, door uw versterkt gezicht,
Uit zeen van duisternissen,

Veel duizende eeuwen diep, gevallen op kunt vissen,
Die gy ons stelt in 't licht;

Het belge u niet, dat ik, wyl ge op geen vaste gronden
Ons BAÄLSDIENST verbaelt,

Op zynen feesttydt vaek ben van uw spoor gedwaelt,
Door dichterlyke vonden.

Gy Dichtbemimmers, laet myn Bybelzangerin
Uw' edlen aert bekoren;

Zytreed, vol hoop' dat gy haer' zwakken tredt zult schoren,
De kiesche weereldt in.

En

*En gy, o Dichters, die, met opgezwollen zeilen,
 Zoo vlug, voor windt en ty,
 Streeft naer het lauwerlandt der edle Poëzy',
 Ei spot niet met myn feilen;
 Neen: houdt ze, waer ge zwerft, om eens de gloryree
 Gelukkig te bevaren,
 Voor wrakken op het strandt en bakens op de baren
 Der wyde letterzee.*

DE VOORNAEMSTE DRUKFEILEN.

Bl:	2,	Regel	2,	Staat	Daer zonde een	Lees	Daer zonde en
18	—	19	—	—	fuffen	—	fuffen
29	—	14	—	—	meening	—	meenig
33	—	2	—	—	zyn best	—	haer best
34	—	24	—	—	bende	—	benden
44	—	18	—	—	Kriöelden	—	Kriöelde
49	—	23	—	—	Heeft	—	Heeft
62	—	5	—	—	onzachbren	—	ontzachbren
77	—	20	—	—	u suffery	—	uw suffery
81	—	3	—	—	vlucht	—	vliegt
83	—	12	—	—	Mediänyt	—	Midiänyt
84	—	21	—	—	verast	—	verrafcht
97	—	7	—	—	Langs zynen	—	Langs zyner

De Lezer gelieve de geringer drukfeilen te verschoonen, en geen afdruksels van dit Dichtwerkje voor echt te houden, dan die de Dichter dus geteekent heeft:

ISRAËLS

I S R A Ë L S

BAÄLFEGORSDIENST.

H E T E E R S T E B O E K .

I N H O U D T .

*H*et strydbaer Israël word, daer 't te Sittim rust,
Door Koning Balaks last, belonkt van snoó Heidinnen.
De heldemoedt der Jeugd verkeert in minnelust,
Die, ondanks Mozes raed', veel harten weet te winnen.
De Juffers willen dat de mingezinde stoet,
Met haer, ten blyk' van trouw', voor Bääls beeldt zal knielen;
Dit baert een' fellen strydt in 't fier Hebreeuwsch gemoedt;
Daerop bergt Pinebas veel godgezinde zielen;
En de eerelooze hoop wykt van der Vadren deugd',
Terwyl Gods volk zich in het Heilgeloof verheugt.

MEn hoorde my weleer op kuifche feesten zingen
En, op de huwlykslier, den braven echtelingen
Geluk en vrede en heil voorspellen uit Gods Ryk;
Terwyl de Liefde en Deugdt, op myn verheugd muzyk,
De bruiloftkoets met palm' en frissche mirten tooiden
En zachte rozebraên voor hunne voeten strooiden.

's Dicht-
ters inlei-
ding en
voorne-
men.

A

Nu

Nu lust het myne kunst' een' bruilofttoon te slaen,
 Daer zonde een snoode min ten dartlen reije gaen
 En Godt, de Bron des heils, bespotten en verstoren.

*Aen-
 spraek
 aen de
 Jongk-
 leit.*

o Jongelingen, wien de weelde kan bekoren,
 'k Zing nu, ten spiegel' van uw onbezonnen jeugd',
 Hoe ligt de oneerbare min, door haer verboden vreugdt,
 't Gebloemt van 's levens lente ontwyd en kan bevlekken,
 Ja ten verderve van de braefste Jongkheit strekken;
 Hoe zy de Godheit in haer eer' en wetten hoont,
 Gods wraek baldadig uit den hoogen hemel troont,
 En, wat haer wenken volgt, in 's afgronds poel doet zinken.
 Gy zult myn snaren thans op feesten hooren klinken,
 Voor wier gejuich 't geluk en heil naer boven vliên,
 Opdat myn feestgeluidt u tot een boetstem dien'.

*Voorstel
 der stoffe
 van dit
 werk.*

Myn Bybeldichtnimsf zal, met tranen op de wangen,
 't Afdwalende Israël naooogen in zyn gangen,
 En zien, terwyl ze smelt van bitter harteleet,
 Hoe zich dat eël geslacht in snoode minn' vergeet.
 Nu zal zy spreken, dan uit eerbare schaemte zwygen.
 Men zal haer Fegors kruin al zuchtende op zien stygen,
 Zien siddren als Gods kroost, van 's Hemels wet vervreemt,
 't Afgodisch wieroekvat in zyne handen neemt;
 En onder 't helfch muzyk van Baäls feestgeruchten
 Op hare borst zien slaen en droevig hooren zuchten:

Maer

Maer ook aenschouwen met wat vreugd' zy 't hart ophaelt,
 Als 't ware Heilgeloof in Isrel zegepraelt,
 Daer 't godloos feestgejuich verandert is in treuren;
 Dan zal zy vergenoegt het hoofd ten hemel beuren,
 En weiden in den lof van Gods Rechtvaerdigheid,
 Die de ondeugdt te onder brengt, de Deugdt ten hemel leid.

o Godt van Israël, ei laet het u behagen
 Dat ik van Isrels val myn snaren doe gewagen,
 En Fegors schedel thans tot mynen zangberg kies.
 Behoed me, opdat ik my al zingend niet verlies',
 Daer 't al van wellust' krielt en snoode ontuchtigheden.
 o Heilzon, schiet uw' glans en stralen naer beneden,
 Opdat elk door myn dicht uw' godlyke almagt kenn'.
 o Heilbron, laef myn' geest, bevochtig myne pen
 En doe myn dichtaër door uw' levend water zwellen.
 Het zalig Englenkoor leer' my de snaren stellen,
 Opdat myn zang, dien 'k U, o Vorst der Englen, wy',
 Schoon ik van gruwlen zing, uw' naem tot eer gedy';
 Ja schoon ik 't naer gedruis van uwe wrack' doe hooren,
 Als eene nektarbeek neêrvloeije in yders ooren.

In Moäbs landstreek legt een hartverkwikkend dal,
 Wiens lommerryk gelaet zich spiegelt in 't kristal
 Der spelende Jordae'n, terwyl 't zyn' rug voelt dekken
 Door steile bergen, die 't een koele schaëuw verwekken.

*Bede om
 den by-
 stand
 der God-
 heit.*

*Aen-
 vang met
 een ver-
 bael boe
 Israël
 zich te
 Sittim
 neder-
 slaet.*

Hier ziet men Nebo, daer ryft Fegor, breed van topp',
 En ginds beurt Fasga zyn' verheven schedel op,
 Daer de Arnon hem begroet, in 't vloeijen naer beneden.
 In 't midden van dit dal legt, in een' kring' van steden,
 Een overschoon gehucht of vlek, dat Sittim heet.
 Hier slaet zich Isrel neêr, nu 't, na veel zorg' en leet,
 De zegeprael op Og en Sihon heeft verkregen:
 Hier toeft dat talryk heir, dat voorwerp van Gods zegen,
 Het uitgebreide zaet van Vader Abraham,
 Het frissche en tierig loof van Jakobs vruchtbren stam,
 Een volk, dat door Gods gunst verzeld word in zyn gangen;
 Om in dien langen tocht een weinig rust te erlangen.

*Gewaer-
lykheit
der rust.*

Maer och, hoe vol gevaers en kwelling is de rust!

De wellust, overdaet en weelde en booze lust

Belagen rusteloos 't geruft en zorgloos leven.

Waer waekfame arbeit uit de zinnen is verdreven

Verkrygt de zonde ligt en hart en ziel tot buit;

Daer spant zy net en strik, daer slaet zy loos geluidt;

Gelyk een vogelaer, die door zyn schalke toonen,

Het simpel vogeltje zoekt in zyn net te troonen,

Terwyl het kwinkeleert en list noch leet verwacht.

*Balak
belaegt
de Israë-
lyten.*

De Voogt van Moäbs troon, Vorst Balak, thans bedagt

Op list, om Israël, den schrik van zyne landen,

Dewyl hem magt ontbreekt, bedrieglyk aen te randen,

Besluit

Besluit, na dat hy vaek vergeefs zyn toevlucht nam
 Tot de ydle tooverkunt en vloek van Balaäm,
 Op diens verleiders raedt, zyn oorlogsmagt te sparen
 En 't leger der Hebreëen niet in den schild' te vaten,
 Met stormtuig of geweld van zwaerd en speer' en schicht';
 Maer met de schoonheit van het jeugdig aengezicht,
 Met dartle lonken en wellustige gebaren
 Der Midiänsche jeugd' en Moäbs maegdescharen.

*door
schoone
vrou-
wen,*

Nu word door Moäb en al 't Midiänsche landt,
 Wat onder 't jufferdom de kroon in schoonheit spant,
 Ten hoof gedagvaert, om, op 's vorsten welbehagen,
 Een' loozen minnestrydt met Israël te wagen.

*die ten
hoof ge-
noodigt
worden.*

Alle ouders noopen nu hun krooft om toe te treên;
 De vorsten, die den troon van Midiän bekleên,
 Doen zelfs, door hunne drift tot Isrels val gedreven,
 Hun schoone dochters zich in Balaks dienst begeven.
 Voorts ziet men van alom de Juffers hofwaerd spoên,
 Elk tracht haer landt en Vorst en Baäl dienst te doen
 En boogt op hare jeugdt en juistgevormde leden.

Wat krielt de hofstادت thans van schoone aenvalligheden!
 Het juistgevormde schoon, de zwier, de minzaamheit,
 En alles wat natuur ooit heeft te kost geleit,
 Om tweederlei geslacht onscheidbaer vast te binden,
 Is in dees' dartlen stoet' in overmaet te vinden.

*Haer
schoon-
heit be-
schreven.*

't Bevallig blondt en bruin zweeft hier op 't schoonst dooreen,
 Dees munt in teêrheit, die in molligheit van leên,
 Die weêr in kloekheit uit; men ziet'er roode rozen
 Op zuiver lelywit van poezle wangen blozen,
 En tweelingzonnen waer de starren doof by staen,
 Ook lippen die 't korael in gloed' te boven gaen
 En bruin en goudgeel haer om schoone schouders spelen;
 Ja alles wat het hart der jonglingschapp' kan streelen.

*Misbruik
 der
 schoon-
 heit.*

Maer wat 's de schoonheit in de vrouwelyke jeugd',
 Wanneer die hemelgaef, ten smaed' der edle deugd',
 Te schendig word misbruikt door wufte dartelheden?
 Wat anders dan een pest, een tierannin der zeden,
 Een zielverleidster, die, door looze aantreklykheit,
 De jongelingen op den breeden doolweg leid,
 Daer malsche rozeblaên venynige adders dekken
 En dorens, die hun ziel tot eeuwig weedom strekken?
 Zooras zy eer en deugd en zedigheit versmaet
 Verdwynt de aenvalligheit en glans van haer gelaet;
 Ja haer bezitsters, die haer zuivre reinheit schenden,
 Beloont zy met een gift' van duizend zielënden,
 En vlugt daer niemandt ooit haer stappen na kan gaen.

*De op-
 schik der
 heidin-
 nen,*

't Verleidend heir dat nu den Vorst ten dienst' zal staen,
 Thans aengegroeit in tal, word van het hof beschonken
 Met alles wat de jeugd in wellust' doet ontvonken,

En

En yder maegdt gekleed naer heur gelaet en aert.
 Die wufte zeden aen een loddrig wezen paert
 Pronkt in een luchtig kleedt vol dartele sieraden,
 Die zedig schynt verkrygt weêr statiger gewaden;
 Dees word het golvend haer met paerlen opgetooit,
 Die met gebloemt gehult, en andren ryk bestrooit
 Met stofgoud en versiert met blinkende juweelen,
 Die zwierig om heur' kruin en aen haer ooren spelen.
 De flonkerende glans des halskarkants verwekt
 Een' gloedt op yders borst, die schandlyk is ontdekt.
 De gouden armbandt fiert de naekte en poesele armen;
 De fluijers, die haer voor den zonnegloed' beschermen,
 Zyn purpren zyde of eêl scharlaken, ryk van pracht,
 Met zilver en rood goudt en 't geen men kostbaer acht,
 Op 't kunstigste doorwrocht; de gouden brozen prangen
 De voeten, afgerecht op losse en dartle gangen,
 En schittren van gesteente en andre kostlykheit.

Zooras de Jufferschap dus groot sch is toebereid
 Word 's Konings lastgediert met kleederen, sieraden,
 Juweelen, zilver, goudt en reukwerk overladen,
 Een voorraedt reed gemaekt van de allereêlste spys,
 In gouden schotelen en vaten naer 's lands wys,
 De gouden kruiken vol met edel nat geschonken,
 En alles toegebracht wat de oogen kan ontvonken;

*en haer
 voor-
 raedt.*

Opdat

Opdat de Jufferschap door schoonheit, pracht en prael'
De zege op Israëls kloekmoedig volk behael'.

*Balak be-
veelt haer
uittetrek-
ken.*

In 't eindt komt Moäbs vorst den schoonen rei beschouwen,
En voelt zelf hoe 't gelaet dier prachtige Jongkvrouwen,
Een jeugdig vuur verwekt in zyn bevrozen bloedt;
Zulks voed de flaeuwe hoop in zyn beducht gemoedt
En kan zyn denkbeeldt reeds met de overwinning' streelen;
Dus geeft hy gansch verheugd zyn listige bevelen,
Door Balaäm bedacht, aen 't wufte Jufferdom.
Wat is (dus roept hy uit) uw hulp my wellekom,
o Schoone steunfels van myn waggelende staten,
Op u durft zich myn hart, myn angstig hart verlaten;
Uw schoon gelaet is thans myn kragtigste geweer;
Gaet mynen vyandt met dat wapentuig te keer:
Gy zult in Israël haest minnevuur verwekken
En 't zyner vaders zeën en strenge deugd' onttrekken,
Door uw bekoorlykheit en weelde en prael en pracht.
Zoo zal dat moedig en gezegende geslacht
Den vloek van zynen Godt op zynen schedel halen,
En nimmer over ons noch iemandt zegepralen;
Zoo vall' het in myn magt. Maer 'k hack reeds naer dien buit.
Spoeit voort in Baäls naem', voert myn bevelen uit.

*De Uit-
zegt.*

Nu treën de Juffers, op 't geluidt van zang en snaren,
Door eenen dikken drang van toegevloeyde scharen,

Ter

Ter trotsche steêpoorte uit, met een' gepasten tredt.
 Waer dit aenmînnig heir zyn dartle voeten zet,
 Verliest het veldt zyn' glans, 't gebloemt zyn frissche kleuren,
 De lely al haer wit, de roos haer' blos en geuren,
 Zoo schoon is elks gelaet, zoo lieffelyk de kracht
 Van 't dierbaer reukwerk, door den Wellust uitgedacht
 En aen dees' dartlen stoet' in overmaet' geschonken.
 Elk peinst vast hoe zy 't hart der helden zal ontvonken,
 En vraegt haer speelgenoot', wat lonk aen haer gelaet,
 Wat losse zwier haer leên 't bekorelykste staet?
 Intusschen nadren zy het leger der Hebreuwen,
 Daer 't in zyn tenten legt; gelyk een troep van leeuwen
 In zyn spelonken schuilt, vol fierte en wakkren moedt.

Als zich de ziel beschanst, daer 't heir der zonde woed, *Lijst der zonde.*
 En 't forsch geweldt, waermeê zy 't hart zoekt te overheeren,
 Op 't schildt der ware deugd' vol moeds weet af te keeren,
 Bedient dat snood gedrocht zich van bedrog en list,
 En tracht, met schyn' van deugd' of andren glimp' vernist,
 Den schildwacht op zyn post arglistig te bekruipen,
 En dus het weerloos hof der zinnen in te sluipen,
 Daer 't, als 't 'er binnen komt, de ware rust verstoort,
 En wat naer deugdt gelykt verwoest, onteert en moort.

Der Isralyten heir, gehart om alle vlagen *De Juffers komen in 't*
 Van stormtuig, speer' en spies' en schichten te verdragen,

*He-
breeuw-
sche leger.* Waekt tegen Midiâns en Moäbs oorlogsmagt,
 Terwyl het Jufferdom, met al zyn prael' en pracht',
 Allengskens nader komt, met zooveel gloeds en stralen
 Als 't blozend morgenlicht in 't oosten aen komt pralen;
 Behalven dat de glans van dezen maegdestoet
 Geen nevels henen dryft, geen' nacht verdwynen doet,
 Maer niet dan snooden damp en nevels komt verwekken,
 Om Isrel met een' nacht' van ontucht' te overdekken.
 Al 't leger staet verbaest, de krygsknecht weet nu niet
 Wat hy beseffen zal van 't geen hy voor zich ziet;
 Ja durft zyne oogen zelfs gelooven noch vertrouwen.
 Elk roept: o vreemd geval! zoekt Moäbs Vorst door vrouwen
 Ons te overweldigen, wie zag ooit dwazer daedt!
 Die zich door ydlen schyn niet ligt misleiden laet
 Verwacht geen heilgenot uit de aenkomst' der Heidinnen;
 Doch de onbezonnen jeugdt, die met verwarde zinnen
 Aen schynschoone ydelheit en dartle weelde hangt,
 Verheugd zich in het schoon der juffren en ontfangt
 Met open hart en arm' de dartelende reijen,
 Die op dit gul onthael zich door al 't heir verspreijen,
 En de ontucht kweeken in het onbedacht gemoedt,
 Dat, door de oneerbre kracht van haren minnegloed,
 Zich al zyn' moedt en magt en fierheit voelt ontzinken.
 Veel helden, waer men flus het krygsvuur in zag blinken,

Zyn

Zyn reeds vol snoonen brand en dartlen minneluft.
 De wufte jeugd, hoe kloek ten oorloge uitgeruft,
 Verwerpt helmet en speer en laet zich 't zwaerd ontglippen,
 Om 't eere loos genot van vreemde vrouwelippen.

o Gy, oneerbare Liefde, o toomelooze min, ✕
 Hoe listig sluipt gy 't hart der wulpsche jongkheit in!
 Gy weet uw' snoonen aert en purpren gruwelykken,
 Met loos blanketfel en 't gewaedt der vreugd' te dekken.
 Wat lacht gy vriendelyk, hoe vrolyk is uw tredt,
 Hoe vleijende uwe tael, daer gy uw strikken zet!
 Wat siert u al gebloemt, hoe blozen uwe kaken
 Als gy de jeugd met uwe omhelzing' wilt genaken!
 Maer wat's 't genot van al uw weelde kort van duur!
 Hoeras verkeert uw vreugd in rouw, uw zoet in zuur!
 Die nu zichzelf' verliest in uw bekoorlyk vleijen,
 Zal straks vol naberouw zyn blinde drift beschreijen.
 Gy komt in schoonen schyn', maer och! zooras gy gaet
 Trekt u de wanhoop fluks het masker van 't gelaet,
 En scheurt het wufte kleedt van uw besmette leden;
 Dan gruwet uw minnaer zelf van uwe affchuwlykheden;
 Dan wordt ge een worm, die hem het bang geweten knaegt;
 Een zielbeulin, die hem vervolgt en straft en plaegt,
 Terwyl hy, al te diep in uw bederf verzopen,
 Geen redding, hulp of troost van God' of mensch' durft hopen.

*Schets der
 oneerbare
 Liefde.*

*Veel Fen-
gelingen
worden
tot oneer-
bre liefde
bewogen.*

De jeugdt, die 't minnevuur voelt gloeijen door het bloedt,
Valt de oorzaak van haer smert' nu smeekende te voet;
Dees is door 't krullend haer van zyn meefstress' gevangen,
En gansch verflingert op de malsche rozewangen,
Of lippen van zyn schoone en looze vyandinn';
Die, door zyn drift vervoert, hangt met zyn hart en zinn'
Aen halze en boezem van zyn minnaress' gekluifert.
Een ander, die naer wet noch plicht noch reden luifert,
Verflingert op de pracht en prael en ydelheit
Van 't wulpsche Jufferdom en word door schyn verleid.
Elk voelt zyn' boezem door onkuische vlammen gloeijen.
Men ziet het heilloos vuur gestaég in krachten groeijen,
't Verspreit zich ginds en weêr en zet aen allen kant
't Hebreuwfche leger in een' lichtelaeijen brandt.

*Mozes,
hier over
verstoort,
raed de
afdwa-
lenden ten
beste.*

Heldt Mozes, Amrams Zoon, die, volgens last van boven,
Het krooft van Israël van Faroos ticheloven
En strenge slaverny' ter goeder uure ontsloeg;
Die Mozes, die dit volk als op zyne armen droeg,
Egipte ontvoerde en droog door 't roode meer geleidde,
En 't spoor naer Kanan door de woesteny bereidde;
Die Tolk der Godheit, die elk noopte tot zyn' plicht,
Word bleek van spyt' en staet verbaest op dit gezicht;
Zyn blinkend aenzicht zwelt van leet en edlen toren.
Help, Hemel! (roept hy) help! of 't gaet hier al verloren;

Uw

Uw volk is in gevaer; och! blusfch dees' vreemden gloedt.
Op, mannen, mannen, op en bergt, met allen fpoed',
Uw zielen uit het vuur eer haar de vonken fchenden.
Redt uwen beften fchat; 'k voorzie hier nare elenden.
Dees weelde is vol gevaers; ik zie dees dartelheit
Eerlang in leet verkeert en met berouw befchreit.
Laet u de oneerbare min verleiden noch verwinnen.
Aertsvader Jakobs krooft is te edel voor Heidinnen.
Gods kinders paffen by geen goddeloos geflacht.
Ziet toe, beraedt u wel; weeft op uw heil bedacht.
Vergaept u niet, terwyl wy ons naer Kanan fpoeden,
Aen woefenyën, waer de wreedfte monfters woeden.
Verkieft den draf en 't flyk der dartle zonde niet,
Voor de edle vruchten die 't Beloofde Landt u bied:
Wat zeg ik, vruchten! och! gy zoudt veel meerder miffen!
Gedenkt slechts aen Gods woordt en heilbelofteniffen;
Gedenkt wat goederen, wat eer en heerlykheit
In 't hemelfch Kanaän voor u zyn weggeleit.
Op wat geluk doen u de Moäbyten hopen?
Dat volk legt in een zee van dartelheit verzopen,
En zoekt zyn heul en heil slechts by een fchandlyk beeldt.
Het is in bloedschande en ontuchtigheit geteelt,
Toen de oudfte Spruit van Loth haers vaders bedt onteerde,
En met dien grysaerd', in zyn dronkenschapp' boeleerde,

Waerop zy Moäb uit haer' schoot' ter weereld' bragt,
 Den snooden vader van dit snood en boos geslacht,
 Dat van zyn spoor niet wykt, maer, met vermetle stappen,
 Hem yvrig nastreeft in zyn gruwlyke eigenschappen,
 Wyl 't op uw' ondergang zyn hoop en wenschen bouwt.
 Ziet, ziet eens op wat volk gy u zoo los vertrouwt.
 Gy weet, o Israël, hoe u de Hemel zegend,
 Hoe hy u uur op uur met zyne gunst' bejegend,
 Hoe duur wy aan zyn liefde en goedheit zyn verplicht:
 En zoudt gy dan, o schand! zoo roekloos uw gezicht,
 Uw hart en zinnen naer dees snoô Heidinnen wenden,
 En zyne majesteit in uwe zielen schenden?
 Wie weet of 't Vrouwendom, dat u zoo zeer behaegt,
 't Geweer niet is waermeê Vorst Balak u belaegt,
 En loos berooven wil van alle nutte zorgen.
 Hier legt, geloof me vry, een slang in 't gras verborgen,
 Die van bedrog en leet en onheil zwanger gaet.
 Ik ys van uw bestaen. o Israël, beraed,
 Bedenk u, 't is nog tydt. Wil uwe vlammen smoren.
 Nog eens, beraed u wel eer ge allen gaet verloren.

zyne ver-
 maning
 is ver-
 geefs,

Dus gaet Godstolk dat vuur te keer uit al zyn magt';
 Gelyk een Stadvoogdt, die, in 't midden van den nacht,
 Gewekt door 't naer gebrom der brandklokk', zonder dralen
 Ten bedde en huize uitstuift, en door den brandt loopt dwalen,
 Opdat,

Opdat, door zyne zorg, het vuur verwonnen word',
 Terwyl vast huis op huis in de asch terneder stort.
 Maer laes hy tracht vergeefs de dolle min te sussen,
 Al 't nat uit Maraes rots' zou haren brandt niet blusschen.

Elk streelt en strookt en kust zyn vleijende Heidin,
 En smeekt om hare gunst en zoete wedermin.

*De wel-
 lustigen
 gaen bun-
 nen gang.*

De looze Juffers staen kwanswys dat smeeken tegen,
 Doch laten zich in 't eindt door hun geklag bewegen,
 En lachen minnelyk haer blinde minnaers toe.

Hoe vrolyk is nu al het dwalend volk te moê!

Wat houd de weelde 't hart dier jongkheit opgetogen!

Maer och, hoe listig is de zonde in haer vermogen!

Naeuw is het wufte volk, dat vast van ontucht' gloeit,

Door looze treken aen 't Heidinnendom geboeit,

Of al de Jufferschap staect haer bedrieglyk vleijen,

En veinst dat zy terstond moet uit het leger scheijen;

Elk kuscht, als waer't voor 't laetst, haer' minnaer teêr vaerwel.

*In 't selft
 bunner
 liefde-
 drifte
 willen de
 Juffers
 scheidn.*

Geen dolle orkaen beroert een eikebosch zoo fel,

Dat pas te voren zich in 't zonnegoudt verlustte,

Dan deze snoode list 't Hebreuwische bloedt ontruffte.

't Verwyfde mannehart word nu op 't selft bestreên;

Elk smeekt zyn minnares, met tranen en gebeên,

Dat zy by hem vertoeve, en buigt zich voor haer neder.

Hier roept men: Blyf, myn lief, myn min is veel te teeder,

*Zulks
 baert een
 groote
 ontroe-
 ring in de
 barten
 der dwa-
 lende Is-
 raëlyten,*

Dan

Dan dat gy scheiden zoudt; ei toef op myne beê,
 Gy neemt, indien gy gaet, myn ziel en leven mee.
 Ginds zyn'er die zich dus uitzinnig laten hooren:
 Puikſchoonen, doet ons niet in onze vlammen ſnoren,
 Verhoort ons teêr gekerm; mistrouwt uw minnaers niet,
 Gy, gy hebt onze ziel en hart in uw gebiedt,
 Daer zult gy onze trouw nooit wankelbaer bevinden.
 De ſterkſte huwlykſknoop zal ons te ſamen binden;
 Gy zult meſtreſſen zyn van al ons goedt en bloedt:
 Dat zweren wy by Godt en ons verlieft gemoedt;
 Dat zweren wy by Godt, den Godt van onze Vaderen.
 Laet Jakobs friſſche jeugdt met Moâbs krooft vergaderen.
 Herroept uw wreed beſluit en zalft ons minverdriet.
 Ei hoort naer ons geſmeek: begeeft, begeeft ons niet.

*die
trouwbe-
lofte
doen.*

*De Hei-
dinnen
verbeu-
gen zich
daerover.*

Dees tael al hikkende en half weenende geſproken,
 Word door een' zilten ſtroom van tranen afgebroken.
 Dus ziet de maegderei, die 't wuſt gemoedt verblind,
 Hoe vaſt de minneſtrik 't Hebreeuwſche volk verbind,
 En lacht des heimlyk om dit liſtig overwinnen.
 Ja elk is moedig op haer triömferend minnen,
 En wacht voor hare vlyt' geen' kleenen prys en lof
 In 't Midiänſche Ryk en aen Vorſt Balaks hof,
 Terwyl de dartle vreugdt haer' geeft houd opgetogen.

*Een van
baer ant-*

Een looze en wuſte Maegdt, vol tooverend vermoegen,

Geeft

Geeft listig antwoordt op de dwaze minnekragt.
 Zy schynt, aen haren zwier en dartelheit en pracht,
 Van hoogen rang', ja zelfs een spruit van een' der vorsten
 Die Midiäns gebiedt op hunne schouders torsten.
 In haer gelaet, zoo schoon als juist en net besneên,
 Is roze- en lelykleur gedommelt ondereen;
 Eene edle majesteit blinkt uit in al haer zeden
 Verzelt van minzaamheit en looze aentreklykheden.
 Elks hart word, daer zy spreekt, tot minnen aengespoort.
 Dees wulpsche Schoone voert voor allen dus het woordt:
 Denk niet, Hebreuwsche Jeugdt, dat wy zoo ligt gelooven;
 Uw tranen, uw gesteen, uw smeeken en beloven
 Beloven ons veel min dan yder reeds geniet.
 't Is uit geen mangel van geluk of vreugd' geschied
 Dat we onzer vaders huis en maegschap zyn onttoogen,
 Neen: elk van ons mag op haer' stam en afkomst bogen,
 En onzen ouderen ontbreekt geen magtig goet;
 Hun liefde, door wiens zorg wy teêr zyn opgevoed,
 Hoed ons nog even teêr en gunt ons pracht en weelde;
 Ja schenkt ons al wat ooit het oog der jongkheit streelde.
 Ei zeg ons wat men meer van u verwachten kan.
 Licht denkt ge, o Jonglingschap, dat wy in Midiän
 En Moäb nooit verschoot van jongelingen vonden,
 Die in gestalte en moed' by u iet halen konden.

woordt de
 Hebreu-
 wen.

Maer neen : ons vaderlandt roemt ook, met recht en reên,
 Op jonge helden, fluks en mannelyk van leên,
 Die, om den minneprys in 't maegdenhart te stryken,
 Voor geen' Hebreuwer ooit in 't minste zouden wyken.
 Geloof des nimmer, dat we uit kommer tot u vloôn,
 Of dat onze eerbaerheit u word te koop geboôn.
 o Neen: 't gerucht dat wy van uwe deugd' vernamen
 Is de enkele oorzaak dat wy allen herwaerds kwamen,
 Ondanks ons' ouderen en wien het meer mishaeft.
 't Gerucht heeft niet te hoog van uwen lof gewaegt,
 Want wy aenschouwen meer dan 't ooit aen ons deed hooren.
 't Is door uw deugdt en moedt dat gy ons kunt bekoren,
 Door hen is 't dat gy ons tot u genegen vindt.
 Word onze schoonheit nu zooteêr van u bemint,
 En kunt gy zonder ons, gelyk gy klaegt, niet leven?
 Welaen, wy zullen uw gesmeek niet wederstreven,
 Indien ge, o edle Jeugdt, slechts onze beê vervult.
 Zy eifcht *W*y eifchen, tot bewys dat gy ons trouwen zult,
 bewys *I*et dat elks achterdocht en bange zorg kan fussen;
 van trou- *W*ant yder vreeft, dat ge, als ge uw vuur by ons mogt' bluffchen
 we: *E*n onze schoonheit eens uw driften had verzaed,
*O*ns gansch ontbloot van eer', met afkeer' schande en smaed',
*A*ls snoô boelinnen, naer onze ouders zoudt verjagen.
*W*at lof zou elk dan by zyn steêgenoten dragen?

Met wat verwyt wierd dan dees stoet niet inghaelt.
 Hoe ras zou zulk een stuk, op 't schendigste afgemaelt,
 Zich door gansch Midiän en Moäb heen verspreijen!
 Dit is 't dat ons bewoog ons van u af te scheijen.
 Verschoon onze achterdocht; de maegdebloem is teêr.

Hier zwygt de snoode en slaet haer oogen ginds en weêr,
 Terwyl zy wacht wie 't eerst zyn antwoordt zal doen hooren.
 Och of gansch Israël nu oogen hadd' noch ooren!
 o Vader Jakob, och! och was uw krooft hier stom!
 Help Hemel! wat gerucht verspreit zich daer alom?
 Elk roept uit al zyn magt': Myn min zal nooit bezwyken;
 Eischt, Schoonen, wat gy wilt; ja eischt vry duizendt blyken.
 Ik stel myn hart en ziel tot panden voor myn trouw';
 De Hemel straffe my zoo ik myn woordt niet houw',
 Hy will' hem, die u hoont, door zyne wrack verdelgen,
 Of, als die gunst onwaerd, door 't aerdryk in doen zwelgen.
 Neen: gy zult eer de zon gezwint te rug zien gaen,
 De bleeke starren en de zilverblanke maen.

*De ver-
 leiden
 beloven
 baren
 eisch te
 voldoen.*

Als bloed zien gloeijen, eer u iemandt zal onteeren.
 Nogeens, Puikschoonen, eischt al wat gy kunt begeren
 Ten blyk' van onze trouw', niets blyft uw' eisch' ontzeit.

Zoover is 't dwalend volk door zyne drift verleid;
 Dus heeft de onkuifche min elks zinnen overwonnen;
 Dus loopt de strydbre jeugd, verblind en onbezonnen,

't Net van den welluft in, waer heur de doot verwacht;
 Gelyk krygslieden, die, bedrogen door den nacht,
 Zich vleijen, dat ze allengs hun eigen heir genaken,
 Doch, gansch van 't spoor gedwaelt, in 's vyands leger raken,
 Dat hen eerst gul onthaelt met listig krygsgeluidt;
 Maer eindlyk in den drang' van speer' en zwaerden fluit,
 Waerop 't met dollen moede aen 't stooten valt en kerven,
 En ze allen onverwacht een' wreedten doot doet sterven.

't Geen Ifrel 't Juffrenheit zoo dwaes heeft toegezeit,
 Gevalt dien loozen stoet', wiens snoode arglistigheid
 De Paradysflang volgde en 't lokkend aes vertoonde
 Wiens schadelyk vernis de zielen helwaerds troonde.

*Zy ver-
 volgt met
 haer ver-
 leiding,*

De looze Maegdt, die, met haer opgelsmukte reên,
 Het dwalende geslacht dus verre had bestreên,
 Door 's minnaers eedt gesterkt, vaertvoort met deze woorden:
 o Edle Helden, zoo ge onze oogen ooit bekoorden,
 Door uw standvaste deugdt en min, zoo is het thans;
 Hoe schoon wil Ifrels krooft nu met zyn' deugdenglans'
 De jeugdt van Midiän en Moäb overstralen,
 En Baäls Maegderei blygeestig adem halen,
 In schaduw' van het loof, dat Jakobs stamboom schiet!
 Denkt niet, o Minnaers, schoon ge ons zoo gulaertig biedt
 Al 't geen wy tot een blyk van uwe trouw' begeren,
 Dat wy ons met een gift', van zilver, goudt of kleeren.

Ver-

Verryken willen, of op gruwlyke eeden staen.
 Iet kleens kan u by ons van achterdocht ontslaen.
 Wilt slechts, indien ge uw min op 't krachtigst wilt betuigen, en wil dat zy Baäl eeren.
 Met ons, op Fegors kruin, voor Baäl nederbuigen.
 Al smelt de liefde ons hart en zinnen ondereen,
 Haer menging heeft geen kracht zoolang de plechtigheên
 Van onzen Godsdienst dus elkander wederstreven.
 Hoe zouden wy met u vereenigt kunnen leven,
 Gy gruwt van onzen drank' en schrikt van onze spys?
 Waer dult uw strenge wet, dat gy, naer onze wys,
 Met ons ten disch' moogt gaen en vrolyk banketteren?
 Die Baäls Maegden kuscht kan Isrels Godt niet eeren.
 Verkies een' vryen dienst voor uwe slaverny!
 Uw Godt is streng en stuurs en de onze zacht en bly,
 Wy eeren hem met spel en huppelende reijen.
 Komt laet u door dees' stoet dan op den Fegor leijen;
 Proeft daer onze offerspys en dranken rein en eêl.
 Hoe? zien we u aerzelen? of eischen wy te veel?
 Gy boodt ons grooter blyk, zoudt ge ons dan dit ontzeggen?
 't Is immers iet gerings dat we u te voren leggen.
 Is 't onbetamelyk dat gy de Goden eert,
 Die de akkers zegenen wier vruchten gy begeert?
 Uw Godt geniet alleen uw' dienst en offerhanden,
 Maer vele koningen, geslachten, volken, landen,

Vereeren onzen Godt, met offren en gebeên.
 Verkieft gy dan met ons een leven, wet en zeên;
 Wier welluft en vermaek geen jongkheit kan vervelen,
 Dan zult gy in 't genot van onze liefde deelen;
 Zooniet, wy trekken heen, zoekt dan uw' welluft vry,
 Naer uwer Vadren wet, in dorre woesteny'.

*Dit baert
 een groote
 ontroe-
 ring on-
 der de
 Israëly-
 ten.*

Naeuw heeft die looze Slang dees reden uitgesproken
 En met een' schampren lach' half schertsfende afgebroken,
 Of zy bespeurt alom een' schrik in elks gelaet.
 Elk gruwet van dezen eisch' en siddert daer hy staet.
 Men voelt nu eerst den last der snoode minneboeijen.
 Een dolle hartstochtstorm slaet onbesuift aen 't loeijen,
 En slingert, schud en schokt het liefdeziek gemoedt;
 Gelyk een schip, dat in den aengeschonnen vloed',
 Gefolt door een' orkaen vol buldrende onweêrvlagen,
 In 't einde op eene rots te bersten word geslagen.
 Wat ryft'er thans een strydt in 't mingezinde hart!
 Hoe word de Godsdienst door den welluft uitgetart
 En met den vall' gedreigt! hoe wil de kans hier keeren!
 Wie durft nu om de min zyn' trouwen Godt onteeren?
 Wie kan nu om zyn' Godt zyn minnares versmaên?
 Hoe droevig ziet nu elk zyn darte byzit aen!
 Dees treurt, wanneer hy denkt dat hy haer moet verlaten;
 Die yst, als hy beseft hoe fel hem Godt zal haten,

Als hy om vrouwemin zyn dierbre wet vertreed.
 Een ander smelt van rouwe en slaet vol harteleet
 Nu de oogen op zyn bruidt, dan weder naer den hoogen.
 Hier wint de godsdienst veldt, daer krygt de min vermogen
 Op 't wuft gemoedt en gaet de kuisheit, deugdt en eer,
 Met haer vergifte spies' en gloende toorts' te keer.
 De aloude Godvrucht word gestoort in haer gebeden.
 De snoode liefde ontrufft al de offerplechtigheden
 En schiet haer vlammen uit het dwalende gezicht.
 o Donderende Wet! o ware Godsdienstplicht!
 Hoe wil dees booze gloedt u ten bederve strekken.

Maer zou de wellust hier gansch Israël bevlecken,
 De oneerbare min de deugdt en godvrucht gansch vertreên
 En smoren in elks hart? lofwaerd' Godheit, neen:
 o Neen: daer is'er nog die u getrouw beminnen.
 De zonde moog' door list de wulpsche harten winnen;
 Maer 't rein gemoedt, dat zich voor u heeft toebereid,
 Staet pal hoe boos of loos de wellust vloekt of vleit;
 Gelyk een rots, die, op 't geknars der donderslagen,
 Het loeijen van den wind en 't woên der onweêrvlagen,
 In 't brullend zeenat, dat haer geeselt, beukt en slaet,
 Zoo pal als in de zachtste en stilste kalmte staet.
 Dus zien we 'er velen hier den heiltriömf behalen
 En over al de magt der zonde zegepralen.

*De
 deugd-
 gezinden
 weder-
 staen de
 vleiery.*

De

*Pinebas
gaet den
wellust
met rede-
nen te-
gen,*

De Godsheldt Pinehas, een zoon van Arons Zoon,
 En wakker yveraer ten dienst' van Gods geboôn,
 Geeft blyk, in 't stryden voor de hemelsche bevelen,
 Dat fiere leeuwen geen onnoosle lammers telen.
 Hy dringt met velen, die de oncerbre min weêrstaen,
 In 't woelende gedrang en vangt dus moedig aen:
 Wat draelt, wat toeft gy hier, myn druk- en heilgenooten,
 Hier valt geen overleg, waerom niet ras besloten,
 Dees zielverleidsters, dit vervloekt gespuis, te ontvliên.
 Weest doof voor hare tael, vlucht, zonder om te zien,
 Voor deze pesten, eer ze uw ziel en lichaem schenden!
 Wat moogt ge uwe ooren naer heur snoode logens wenden.
 Zou Baäls Maegderei, zou Moäbs ydle jeugd,
 Op 't enkele gerucht van uwe vrome deugd',
 In weêrwil van haer' vorst en ouderen en magen,
 Zoo licht een' uittogt naer ons magtig leger wagen.
 Dat luid voorwaer te vreemd; 't zyn logens, anders niet.
 Indien haer herwaerds reis om uwe deugdt geschied,
 Is 't om die hemelgaef arglistig te besmetten.
 Volgt Mozes wyzen raedt; beschanst u met Gods wetten
 En valt met diep ontsag en een bedaerd gemoedt,
 God', onzer Vadren God', voor 't zoenaltaer te voet;
 Opdat zyn liefde aen u genadig will' vergeven,
 Al 't geen uwe oogen en uwe ooren reeds misdreven

En te onbedacht en los uw lippen is ontgleên.
Godt straft zyn haters streng, maer kuscht vol teederheên
Zyn lieve kinders, die demoedig tot hem keeren.
De hoogste vreugdt bestaet in hem te dienen, te eeren
En zyn geduchte wet gehoorzaem gaê te slaen.
De wellust biede ons vry een' snooden afgodt aen,
't Is veel te min geboôn om ons van God' te trekken.
Zou Israël zichzelf' met afgodsdienst' bevelken,
Daer 't in de heilbeemd' van den waren Godsdienst weid,
Den waren Godsdienst, die, door prael en plechtigheit,
Slachtoffers, outervlam en heilige gebeden,
Gods felle gramschap stilt, Gods zegen troont beneden
En zyne liefde en trouw ons teêr beschermen doet.
Neen, Mannen, onze Godt is veel te mild en goed,
Te heil- en zegenryk om zyne wet te haten!
Weet iemandt wat zyn hulp den sterveling' kan baten,
Zoo weten wy 't vooral, ja niemandt zoo als wy.
Wien zou 't dan lusten, in vervloekte afgodery'
En godloos mingenot, Gods zegen te verliezen.
De keus scheelt hier te veel om 't beste niet te kiezen.
Wat 's 't eindelooze wee by 't eeuwig heilgenot.
Welaen, omhelzen wy dan 's Hemels wys gebodt,
Opdat de wellust ons aen ziel' noch lichaem schade.
Om Gods wil volgt myn' raedt of 't word gewis te spade.

D

Hier

*de af-
dwalen-
den staen
'er ver-
baest
over.*

Hier fluit de Godsheldt met een streng gelaet zyn reën;
Elk ziet hem naer den mondt, men hoort nu om hem heen,
Geen minnaersklagen of oneerbare liefdezuchten;
De minnedrift schynt stil en voor zyn stemm' te vluchten;
Niet anders als wanneer het woedend ongediert,
Dat door de bosschen loeit en langs de bergen zwieert,
Zooras de jachtklaroen of horen word gesteken,
Angstvallig zwygt en vlucht in nare en dootsche streken.

*Een der
jongelin-
gen meld
zynen
zelf-
strydt.*

Een fiere Jongeling, wiens onverstenste jeugd
Noch vele stralen schiet van liefde tot de deugd,
Meld eindlyk dus den strydt, dien hy gevoelt van binnen:
o Israëllers, och! wat worden onze zinnen
Thans omgessingert op dees holle liefdezee!
Hier gaept een draeikolk van oneindig hartewee,
Daer schuilen klippen, die met bloemen zyn bewasschen,
En door haer lieflykheit het zorgloos hart verrasschen;
Ginds hangt een donderbui, die ons verschriklyk dreigt.
Waerheen, myn Lotgenoots, waerheen nu 't roer geneigt,
Opdat wy allen in dit zielgevaer niet blyven?
Verkiezen we in de gunst' der liefde heen te dryven,
Zoo is 't met ons gedaen, dan worden wy verplet,
Door al de blixems en de donders van Gods wet;
En meren we onze kiel aen 't anker onzer zeden,
Dan derven wy de vreugdt, dat zoet, die lieflykheden,

Die ons de liefde teelt; waerheen? wat nu gedaen?
 Wie durft om 't mingenot den waren Godt versmaên,
 En 's Hemels strengen vloek op zynen schedel laden?
 Neen: laet ons 't kort vermaek der dartle minn' versmaden,
 Zoo vall' de nasmaek van haer vrucht' ons hart niet zuut.
 Maer hoe! wat meld ik al. Hoe kunnen wy dat vuur,
 Dien zoeten minnegloedt in onzen boezem smoren?
 Wie zal zyn minnares met zulk een daed' verstoren,
 En gramschap wekken in een minnelyk gelaet,
 Dat van bevalligheên en lachjes zwanger gaet?
 Ach! mogten we ongestoort met onze schoonen leven!
 Maer laes, haer liefde wil dat we onzen Godt begeven,
 Dat elk van ons met haer voor Baäl nederkniel.
 o Gruwlyke eisch, och! och! hoe prangt ge ons hart en ziel!
 Wy afgoôn hulde doen ten smaed' van Gods geboden?
 Neen: liever, 't gae hoe 't will', der wufte minn' ontyloden.
 Welaen men zegg' terstondt zyn minnaress' vaerwel.
 Zou uw bemind geslacht, o Godt van Israël,
 Zou Israël, uw volk, u dwaes den nek toekeeren,
 Uw liefde en trouw versmaên en schandlyke afgoôn eeren?
 Neen: dat zal nooit geschiên; hy minn' dien 't minnen lust,
 Myn ziel vind in uw wet haer wenschelykste rust.
 Myn jeugdgenooten, o manhafte Jongelingen,
 Ei wilt niet langer naer uw eeuwig onheil dingen;

Dooft, dooft in uwe borst dat heilloos liefdevier.
 Begeven we in dees' ftryd' ons onder Gods banier,
 Opdat wy welluft, weelde en ontucht overwinnen.
 Men holl' niet langer voort met ongetoomde zinnen;
 Wy hebben Gods gedult reeds al te veel gevergt.
 Beraên we ons, 't is nog tydt, eer hy zyn wrack, getergt
 Door onze ontzinde drift, de tuchtroê op doe vatten.
 Wat zou ons lusten zoo baldadig uit te spatten,
 Daer ons de Godtheit zoo teêrhartig komt te staê!
 Wat hebben wy bestaen! genade, o Godt, genaê!
 Wy hebben tegen u en uw geboôn misdreven.
 o Heer! wil ons die schuldt, die zware schuldt vergeven?
 Wy vallen u te voet, geduchte Majesteit.
 Myn schuldgenooten, komt, knielt vol boetvaardigheid,
 Opdat de Almachtige ons weêr in zyn gunst aenvaerde.

Hier zwygt de Jongeling en ziet bedrukt naer de aerde;
 Hy wringt de handen, kermt en klaegt dat yder 't hoort.

*Veel kna-
pen, daer-
door be-
wogen,
verlaten
de bei-
dinnen.;*

Veel jongelingen, door zyn reden aengespoort,
 Verlaten in der yl de zy van hun heidinnen
 En brengen bevend' zich hun wanbedryf te binnen.
 Die mondt, die onlangs zich zoo dartel hooren liet,
 Slaekt nu een' naer gezucht en klaegt van bang verdriet;
 Die oogen, waer men flus den welluft in zag gloeijen,
 Doen tranen van berouw en ware boete vloeijen.

Hun harten, korts door 't vuur der ontucht' hard en heet,
 Zyn nu gedwee en kout van naberouw en leet;
 Hun knien, die zy zoo dwaes voor hun boelinnen bogen,
 Zyn nu in 't stof gekromt voor 't oog van 't Alvermogen.
 Triömf! dus dryft de deugdt den welluft op de vlucht;
 Dus valt boetvaardigheid, op 't zaligend gerucht
 Van ongeveinsd berouw en schuldbelydend kermen,
 Den goedertieren God' en zyn genade in de armen.

Maer goede Hemel, hadd' de boetgezinde deugdt
 Thans dieper indruk op de harten van de jeugd',
 En voelden we ons niet door de kracht der waerheit dringen,
 o Snoô Verleiding, om uw gruwelen te zingen.

Helaes! uw loos gevlei krygt nog te veel gehoor;
 Hoe meening holt'er nog langs uw verdervend spoor.
 Wat baert gy thans der Deugd' en Godvrucht' zielelenden!

De zonde speelt haer rol waer zich de vromen wenden.

Hier durft een Isrellyt, getroffen door de min,
 Ter liefde van zyn looze en dartele Heidinn',
 Zyn eer verzaken en de snoodste dwaesheit plegen,
 Of zulks haer streng besluit tot stilstandt mogt' bewegen,
 Om, daer 't de liefde geld, geen' Godsdienst aen te zien.

*Doch de
 eerloozen
 volbar-
 den in
 hunne
 boosheit.*

Daer volgt een andre, die zyn minnares ziet vliên,
 (Och! zag' hy met wat list die vlucht word aengevangen)

Zyn schoone zielbeulin met onvermoeide gangen;

Hy roept: Houd stant, houd stant, myn lief, waer vlucht gy heen?
 Kan myn standvastste min, myn kermen of geweën,
 Uw vaert niet stuiten noch uw marmren hart verzachten?
 Houd stand! wat moogt gy ons mistrôuwen en verachten
 Om onzer vaders wet, wat deert die onze deugd?
 Ei toef! kan onze moedt en onverwelkte jeugd
 Uw' fierer zinnen nu in 't minst niet meer bekoren?
 Zy staet in 't eindt, doch veinst hem niet te willen hooren.
 Ginds neemt een jongeling, naer 't schynt, een vast bestait
 Zich, om des Hemels wil, te ontôoen van zyne bruid';
 Maer naeuw ziet zy zyn drift vermindren in vermogen
 Of lonkt hem weder toe met haer betoovrende oogen:
 Hy, dus op nieuw gewond, blyft mymerende staen;
 Nu treed hy traeg te rug, dan wil hy henen gaen,
 Maer keert gezwind weêrom met aerzelende zinnen.
 Hoe weet de wellust 't hart der jongkheit te overwinnen!
 Een lach weêrhoud zyn vaert, een lonk verleid zyn jeugd,
 En doet hem uit den arm' der hagelwitte deugd',
 In 't loos gespannen net der zonde nederzygen.
 Hier zyn'er die hun hart van spyt' te barsten zwygen,
 Ginds schreeuwen andren hoe de min hen overwon.

*Zimry,
 door den
 wellust
 overwon-
 nen, toont
 zich tot
 afvallig-
 heit gene-
 gen.*

De fiere Zimry, die den stam van Simëon
 Behoedde door zyn zorg, een Vorst van wakkren moede,
 Voelde ook te laet wat vuur door zynen boezem woedde;

Daer

Daer Zurs oneerbre Spruit zyn zinnen hield geboeit.
 De onreine vlam, die hem schier 't hart heeft toegeschroeit,
 Doet zyn gelaet en borst van heeten wellust' branden,
 Nu zucht hy overluit, dan wringt hy zyne handen,
 En drukt de stormen van zyn hart stilzwygende uit,
 Totdat hy eindelyk, met een verbaest geluidt,
 Dus uitbarst, aen de zy van Kosby neêrgezeten:
 o Min, o wufte min, hoe prangt gy ons geweten!
 Wat baert ge een tweespalt in ons overweldigd hart!
 Wat is uw zoete vreugdt voor ons vol bittere smart'!
 Och! waerom komt gy ons zoo veel verdriets bereiden?
 Gy wilt dat elk zich van den waren God' zal scheiden,
 De Godsdienst wil dat elk zyn lieve bruidt verlaet,
 En niemandt vind zich, op dien strengen eisch, in staet'
 Om zyne Minnares, zyn' wellust te begeven.
 Ach! wie verlaet zoo licht zyn lief, zyn bruidt, zyn leven.
 ô Neen: dat kan niet zyn. Hoe, zouden wy dat licht,
 Dien zonneglans van elks bekorelyk gezicht,
 Die lippen als korael, die rozewangen derven,
 Die kusjes missen? neen: verkiesen we eer te sterven
 Dan 't lief getokkel van de zoete minn' te ontgaen.
 En waerom zouden we ook de liefde wederstaen,
 De Hoogste kan zich daer in 't minst niet over belgen;
 't Strekt zynen naem' tot eer dat Jakobs frissche telgen,

Zich

Zich door al 't aerdsch geslacht verspreiden wyd en zyd,
 Zoo word' hem eindelyk alle outerdienst gewyd.
 Waer kan de wet ons doen met reden tegenspreken?
 Wy mogen immers ons gegeven woordt niet breken.
 De valsheit word van elk met fellen haet' veracht,
 Des hangt aen onze keus' al de eer van ons geslacht.
 Men minne dan getrouw, zoo zal 't heelal getuigen....
 Maer wy voor Baäl, wy voor eenen afgod' buigen.
 o Liefde, o Godsdienstplicht, wat baert ge ons harteleet!

*De Hei-
 dinnen
 toonen
 zich ver-
 stoort.*

Terwyl de wellust dus in Zimrys zinnen streed,
 En hy door twyffeling en vrees was opgetogen,
 Toont zich de Jufferschap vergramt voor yders oogen,
 En veinst dat zy terstond van 't wanklend Isrel scheid;
 Gelyk een jagerin, die, vol arglistigheid,
 Te rug treed, als zy 't wilt om strik en net ziet zweven,
 Om 't eer gelegenheit tot zynen val te geven.
 Dees roept: Wy achten hier geen marren of beraên,
 Wy zien nu reeds hoe diep wy in uw zinnen staen!
 Die schreeuwt, met loos misbaer: Vaert wel, o koele knapen,
 Wilt u toch nimmer weêr aen vrouweminn' vergapen;
 Vraegt eerst uw' God' om raedt en mint dan daer gy meugt.
 Een andre zegt: o snoode, o trouwelooze Jeugd,
 Wat leet, wat ongeval zocht gy ons niet te brouwen?
 Wy mogten onze hoop op Jakobs kroost wel bouwen;

o Simi-

o Simple duiven, komt, ontvliedt dit haviksneft.

Op maegden, maegden op! 't is tydt, elk doe zyn best,

Om dit trouwloos geslacht in aller yl' te ontvluchten.

Nu heeft de wulpsche jeugdt haer' wiffen val te duchten;

Dees schampre tael snyd haer door 't laf en minziek hart;

't Raekt alles op de been. Hoe spoorloos en verwart

Kriöelt het snoode volk, geprangt door booze tochten!

Die vloekt, dees scheld, die zucht, door wanhoop aengevochten,

Elk toont wat heilloos vuur hem thans door de aders ryd.

Dees staet verbleekt van rouw', die gloeit van wrokk' en spyt',

Een ander geeft ronduit zyn snoodheit dus te kennen:

o Zimry, 't lust ons niet ons woordt en eedt te schennen,

Ons eens gegeven woordt zy ons een stale wet.

Wy buigen voor de minn' en volgen onbelet

Wat ons de min gebied, dat voegt verliefde zielen.

Wie zou, om zyn meestres, niet eens voor Baäl knielen,

En winnen door den schyn haer liefde en mingenot?

De min is de eélste vreugdt en zelf van onzen God'

Geteelt en opgesiert met duizend zoetigheden.

We onteeren Mozes wet noch onzer Vadren zeden

Met lieflyk minnespel, gelonk en zoet gevry.

Wat Baäls dienst' belangt, dat 's niet dan jukkerny

En enkel kinderspel, dat God' niet kan mishagen;

Des laet ons in de minn' niet aerslen of vertragen;

Verdryven wy terstondt, door liefde en trouw, den haet
 En stuursche minnenydt, die 't minnelyk gelaet
 Dier schoone aenvalligheên voor ons gezicht verbergen.
 Waer dient dit dralen toe dan om ons hart te tergen,
 Dat van verlangen brand naer heur bekoorlykheit.

*Zimry
 valt, met
 de verlei-
 de He-
 breu-
 wen, den
 waren
 God' af.*

Vorst Zimry, door dees reên geheel van 't spoor geleid,
 Wend hierop de oogen naer de listige Heidinnen,
 En zegt: Bevalligheên, aenminnige Engelingen,
 Meestressen onzer ziel', verdenkt de liefde niet
 Die ons gemoedt beheerscht; wy doen wat gy gebiedt.
 Een lachje van uw' mond still' onze boezempynen;
 Een lonkje uit uw gezicht doe al den damp verdwynen,
 Die 't liefdelicht bezwalkt in ons ontsteld gemoedt.

De oneerbare Maegden, vol onzuivren minnegloed,
 Beloonen straks die tael met duizend dartle lonken.
 Dus legt de booze jeugdt te derelyk verdrongen,
 In 't eeuwige verderf. o schand! helaes! helaes!
 Hoe komt Gods lief geslacht zoo schriklyk boos en dwaes!
 Och! och! de wellust heeft de aloude deugdt ontluistert.
 De Godsdienst is gehoont. Gods glory word verduistert.
 De bloem van Isrels jeugdt is jammerlyk verdort,
 En uit haer' frisschen stand' in 't heilloos slyk gestort.
 De weelde kent geen perk; waer wil dees boosheit enden!

*De godge-
 trouwen*

Heel anders gaet het thans der godgetrouwe bende,

Zy kuffchen 't Heilgeloof terwyl de wellust woed.
 Wat zielgenoegen, welk een kalmte van gemoedt
 Streelt myne Helden, die zich alle in God' verblyên,
 En hem de palmen van hun heiltriömfen wyên.
 Hun ongeveinsd berouw en onverfchrokken deugd,
 Die 't eeuwig Wezen en al 't Engeldom verheugt,
 Doet al den hemel van hun zege wedergalmen,
 Terwyl zy, met gejuich en fchelle vreugdepfalmen,
 De Godheit loven, wiens genaê hen teêr omarmt
 En voor 't befmetlyk vuur der dartelheit befchermt.

*verbeu-
gen zich
in 't ware
geloof,*

Maer in dien blyden ftaet', het vroom geflacht befchoren,
 Ziet zich de vrolykheit in haer genoegen ftoren,
 Door 't mededoogen dat elk in zyn' boezem' voed;
 Naerdien hy zien moet dat zyn waerdste en naefte bloedt,
 Door wufte min verleid en weelde in 't hart bezeten,
 Den allerhoogften Godt zoo fchendig durft vergeten;
 Schoon al 't gevolg der deugd', met alle magt' en vlyt',
 Dat roekeloos beftaen, die dwaze drift beftryd.

*doch be-
droeven
zich over
den val
bunner
broederen.*

Ja hoe elk yvert, om 't den wellust' nog te onttrekken
 En uit die zwymeling', dien zondeflaep' te wekken,
 't Blyft even dol en drieft kriöelen ondereen,
 Totdat de zwarte nacht die fnoode dartelheên,
 Waerdoor godvruchtigheid zoo driftig word beftreden,
 Met zyne vleugelen komt dekken en bekleeden,

En de eervergeten hoop, die 's Hemels wil weêrstreeft,
Verwonnen door den vaek, zich tot de rust begeeft.

I S R A Ë L S

BAÄLFEGORSDIENST.

H E T T W E E D E B O E K .

I N H O U D T .

*DE snoô Heidinnerei geleid, met zang' en spel,
En offerplechtigheên, die alle deugden weren,
De ontaerde Kinders van Aertsvader Israël
Den dartlen Fegor op en doet hen Baäl eeren.
Elk volgt zyn Minnares des afgods tempel in,
En durft, ten smaed' van God, van de offerspyzen eten.
De feest en feestdag word in wellust', dartle minn',
Godloosheit, brassery' en dronkenschapp' gesleten,
En Kosby meld hoe ze, op den raedt van Balaäm,
Met al de Maegden, in 't Hebreeuwscbe leger kwam.*

HOe toeft de morgenzon zoolang beneên de kimmen?
Weerhoud de nacht haer reis, of schroomt zy op te klummen,
Opdat ze, door den glans van haer doordringend licht,
De schande van Gods volk niet toone aen elks gezicht?
Daer heft zy eindelyk, doch langsaem, 't hoofd naer boven,
Maer met een vale wolk' voor haer gezicht geschoven,

*De Isra-
ëlyten
en Hei-
dinnen
ontwa-
ken met
den mor-
genston-
de.*

Opdat de dartelheit der zonde van omlaeg
 Haer geen' beschaemden blos in 't zuiver aenzicht jaeg';
 Gelyk een schoone maegdt, die door de onkuifche reden
 Van eene wulpsche tong' getergt word en bestreden,
 Uit schaemte haer gezicht met hand' of fluijer' dekt.
 Het ochtendlicht groeit aen; de zang der voglen wekt
 Wat door den loggen vaek geboeit legt en bekropen.
 't Word dag in Moäbs veldt; men schuift de tenten open.
 De wellust wekt zyn volk; elke overwonnen knaep
 Ryft traeg en vadzig uit een' zorgeloozen slaep'.
 o Dag, doof uit uw toorts en wil in nacht verkeeren;
 Zoo ziet gy Israël geen schouwtooneel stofferen
 Met snoode gruwelen, ten smaed' van Gods geboôn.

Geduchte Hemelvorst, dreunde uw ontzachtbre troon
 Van uwe grimmigheid en strenge donderslagen,
 Toen uw geliefde Zoons, in 's weerlds eerste dagen,
 Verlokt door dartelheit en weelde en ydle pracht,
 Uit strengverboden minn', zoo los en onbedacht,
 Ten smaed' van uwe trouw', van hunne zeên ontaerdden,
 En zich aen 't snood geslacht des Broedermoorders paerden:
 Gewaegde al 't aerdryk van uw onweêrstaenbre straff',
 Toen zich uw kroost dus stout aen 's menschen dochtren gaf,
 En naemt ge al 't hemelnat, de zeên en waterplassen,
 Om zulk een' gruwel van den aerdkloot af te wasschen,

Hoe wil uw gloênde wrack dan niet aen 't woeden slaen,
 Nu 't puik van Jakobs krooft, met zegen overlaên,
 Gekoestert en gehoed door uw weldadigheden,
 Ontaert van uw geboôn en zyner Vadren zeden,
 En om heidinnemin u en uw wet verzaekt!

Maer 't wild gewoel neemt toe; 't wuft volk schynt reeds ontwaekt.

De speeltuigen en 't gejuich noopen het volk om Baäls feest te vieren.

Men hoort het woest gejuich der overdarte scharen,
 Onordentlyk gemengt met ydlen klank' van snaren,
 En ander feestgedruis weêrgalmen over 't landt.

De looze Maegderei roept uit, aen allen kant:
 Dees hooge feestdag eischt dat wy Godt Baäl pryzen!
 Wy zullen hem met spel en zangen eer bewyzen!
 Lof! lof! zy Baäl, die ons vreugdt en wellust geeft!

De Moëbytsche en Midiänsche Juffers maken zich daertoe waerdig,

De weelde, die elks hart thans ingenomen heeft,
 Speelt hare darte rol en weet, door listig vleijen,
 Het afgedwaelde volk nog meer van 't spoor te leijen.
 De wufte Jufferschap spaert list noch kunst noch spel
 Noch minnetreken, om 't verwonnen Israël,
 Dat zy, door haer gevei, Gods armen heeft onttrokken,
 Ten smaed' van 's Hemels wett', naer Fegors kruin te lokken.

en bereiden ook de Hebreuwen.

Die zielbesmetsters, die verleidsters, uit haer' aert
 Op alles afgerecht wat weelde en wellust baert,
 Verzuimen geen gelonk of sparen darte kusschen,
 Om in elks boezem 't vuur der deugd' voorts uit te blusschen,

Te

Te finoren in een zee van snoode ontuchtigheên.
 De fiere Heldendrom, die, met zyn ftrydbre leên,
 Flus praelde in 't blank geweer, als tot den kryg gefchape,
 Word door haer min hervormt in lafverwyfde knapen.
 De fchedels, flus door 't goudt des blanken helms verguld,
 Verliezen nu hunn' glans, de haerlok word gekrult,
 Gepoedert en befmeert met allerhande geuren.
 Het vrouwenhoofdsieraedt, vol flikkerende kleuren,
 Bedekt der mannen hoofdt en word, uit dartlen zinn',
 Met linten toegestrikt om hun gefchoren kin;

De wyn moog' voor een wyl, de godgetrouwe zinnen
 Van Noäch, of de deugd eens vromen Loths verwinnen;
 De min doet Jakobs krooft hier fpoorloosheên beftaen,
 Die 't doen dier dronkenschapp' zeerver te boven gaen;
 Ja leert Gods kinderen zich 's Hemels liefde onttrekken,
 En met aertsgruweldaên hun lyf en ziel bevelken.

Maer 't word reeds tydt dat elk, met dartle plechtigheit,
 Zich tot den offerdienft en Baäls feeft bereid'.
 De feefttydt nadert vast en wenkt de wufte fcharen,
 Met al haer offertuig en snoode feeftmisbaren,
 Naer Fegors steilen top en 's afgods tempel toe,
 Opdat elk nederkniele en Baäl hulde doe,
 Naer 's lands gewoonte en wet met ydele offerhanden.

*Schets der
 afgodery.*

Hoe weet de afgodery het volk, ja gansche landen

Te blinden voor den glans' van 't ware Heilzonlicht!
 Haer snoode vonden, in der priestren brein verdicht,
 Misleiden vaek, in schyn' van deugd', de onnoosle zielen;
 Zy leert het menschedom voor gedroomde godheên knielen;
 Ja redenloos gediert, verachtbaer hout en steen
 En levenloos metael, vereeren met gebeên.

De ware Godsdienst ziet, door hare beuslaryên,
 Niet zelden zyn altaer en 's Hemels wet ontwyên;
 't Zy zy den Schepper niet maer slechts het schepzel eert,
 Het zy zy loos vermomt met de ontucht' zelf boeleert,
 Of de ondeugdt op 't altaer verheft door helsche trekken,
 En dus den grooten Godt trots naer de kroon durft steken,
 Tot hy het vlamvend zwaerdt van zyne gramschapp' wet,
 En haer en haer gevolg in grammen moed' verplet.

Men doet nu van alom de volken t'saem vergaren,
 Door 't schel trompetgeschal en rokkelen der snaren.
 De wufte Maegderei kleed zich in feestgewaedt,
 Van roode en witte zy, vol allerlei sieraedt,
 Dat schoonheit geven kan aen yders dartlen leden.
 De weelde en overdaedt en ongebondenheden
 Verschynen handt aen hand' in 't midden van den stoet.
 Hier vlecht men mirt en palm, ginds eenen rozenhoedt.
 Dees tooit haer poesle leên met bloem- en mirtekranffen,
 Die past haer schreden af tot losse en dartle danssen.

*De toebe-
 reidfels
 tot de af-
 godische
 offerban-
 de.*

Eene andre noodigt weêr, met vleijend mingeluidt,
 Haer' nieuwen minnaer op het offerfeestmael uit.
 De minnelust weet elk in 't snood bestaen te styven.
 Het offertuig is reede, en de outerknappen dryven
 De gladde stieren en de bokken, wit van haer,
 Met troepen reeds vooruit naer 't prachtig brandaltaer.

Hierop verheffen zich de harpen en schalmeijen,
 Ten blyk' dat yder zich ter staetsy' moet bereijen.

*Een Moä-
bytin
speelt
voor
Baäls
priesteres.*

Een Moäbytsche Maegdt, zoo loos als wuft van zin',
 Zou thans het ampt bekleên van Baäls priesterinn';
 Zy had haer ryzig hoofdt gehult met roode rozen,

Een dartle minnedrift deed hare wangen blozen;
 Het los en zwierig kleedt, dat om haer lichaem hong,
 Dreef met een' langen sleep' langs de aerde waer zy gong;

*Zy treed
vooruit
en word
van al
den reij'
gevolgt.*

Dus trad zy fier vooruit met juistgepaste schreden;
 De feestrei volgt haer na met alle dartzelheden.
 Elk zingt en kwinkelleert of juicht en lacht en lonkt

En bied zyn lief de handt, door 't minnevuur ontvonkt,
 Terwyl de loosbedachte en dartle Maegdereijen,
 Met lust den uitslag van haer snood bestaen verbeijen.

*Zy treden
op Fegor.*

Dus stygen zy vol pracht' den hoogen Fegor op:
 Hier praelde, op 't midden van zyn' breedgekruiden top,
 Die door een mirtebos omheint werd en beveiligt,
 Bethfegor, 't offerhuis, aen Baäl toegeheiligt.

Dees ruime Tempel, dit onheilige gesticht,
 Hoe ruw en ordeloos 't zich opdeed voor 't gezicht,
 Wat onregeltheit daerin was op te sporen,
 Kost echter 't dwalend volk door dwaes sieraedt bekoren.
 Het voorportael van dit afgodisch heiligdom,
 Waerin men, langs een ry van zes paer trappen, klom,
 Rustte op de sterkte van vier marmeren pylaren,
 Die alle met gebloemte en palm' behangen waren.
 De groote binnezael schein schier een paveljoen,
 Of lustpriëel, dewyl 't gewelf met jeugdig groen
 En bloemfestonnen was versiert aen alle zyden;
 Het muurwerk schein 't gewelf dat tooifel te benyden
 En troonde elks oogen naer zyn ydle prael en pracht;
 Men zag'er op verbeeld, hoe 't vrouwelyk geslacht
 Der Moäbyten, met de Midiansche vrouwen,
 Voorlang al was gewoon hier Baäls feest te houwen,
 Met weelde en overdaed' en snoode ontuchtigheid.
 Voorts was hier de offerdis en 't dissieraedt bereid,
 Om al den dartlen stoet op de offerspys te onthalen;
 Ook zag men, aen het eind der zaele, een altaer pralen,
 Waerachter 't heilloos beeldt van Baäl was gesticht,
 Doch zoo onkuisch en snood en dartel voor 't gezicht,
 Zoo toegestelt om elk in 't kwaedt te doen verwilderen,
 Dat wy ons schamen 't in ons dichttafrees te schilderen.

*Baäls
 Tempel
 bescre-
 ven.*

*Het beeld
 van Baäl.*

*De ge-
waende
priesteres
wyd zinn-
gende de
feest in.*

Zooras 't Heidinnendom 't verdwaeld Hebreeuwſch geſlacht,
Ten ſmaed' van 't heilgeloof, op Fegor heeft gebragt,
Wyd Baäls priesteres met beden en gezangen,
Waerin de reijen haer met bly geluidt vervangen,
Den hoogen feeftdag in en noopt al de offerſchaer
Tot weelde en blydſchap aen, door loos en wuft misbaer.
De feestbedienden, die dees' hoogtydt helpen vieren,
Bereiden midlerwyl de hagelwitte ſtieren
En witte bokken, pas door de offerbyl geſlagt;
Ze ontblooten yder dier van zyne gladde vacht'
En grypen uit den romp' de lillende ingewanden
En 't vet, omze op 't altaer in 't offervuur te branden.
Voorts word het laeuwe vleefch aen ſtuk by ſtuk verdeelt,
Om daer, als de offerrol geheel zou zyn volſpeelt,
By 't plengen van den wyn, in Baäls tempelzalen,
Met alle dartelheit, de knapen op te onthalen.

*De
altaers
en offer-
plechtig-
heit be-
ſchreven.*

Recht voor den ingang van den tempel, daer 't alom
Kriöelden, door 't gewoel van 't loos Heidinnendom,
En de Israëllers, die hier heen getogen waren,
Stond eene breede ry van zeven brandaltaren;
De ſnoô verleidſter, die de aertspriesterin verbeeld,
Treed nu naer 't een, dan weêr naer 't ander en verdeelt,
Met de outermaegden, die geſtadig om haer zwieren,
Het ingewandt en 't vet der verſgeſlagte dieren

Op yder outer, naer heur offerwys en zeên;
 Toen steekt ze, al prevelend, met dwaze plechtigheên,
 Het vuur in 't offervleesch en gouden wierookvaten,
 Hierop verheft al 't volk, als dol en uitgelaten,
 Een schaterend geschreeuw en loopt en danst en springt
 Om alle de outers heen, terwyl de feestrei zingt
 En juicht om yders hart in snoode vreugdt te ontvonken.

Nu noodigt elke Maegdt haer' dartlen Minnaer, dronken
 Van weelde en door 't gestreel der ontucht' overmant,
 Met lonken uit den reij' en leid hem met de hand'
 Des afgods tempel in, om verder uit te spatten;
 Waerop de priesteres hem 't wierookvat doet vatten,
 En listig dwingt en noopt, dat hy voor Baal kniel'.
 Dees buigt gewillig neêr, die voelt, in zyne ziel',
 Een vrees, een' killen schrik, die hem terug doet treden.
 Maer 't lonken en gestreel, de tranen en gebeden
 Der dartle vrouwen doen de vonken van den gloed
 Der vaderlyke deugd', die in 't Hebreeuw'sche bloedt
 Noch blyven smeulen, in een' oogenblikk' verdooven.
 Elk weet haer' minnaer' haest alle achterdocht te ontrooven,
 Des zwaeit hy, onbeschroomt en los en wuft te moê,
 Den snooden afgod' het vervloekte reukwerk toe,
 En baeuwt, terwyl hy op zyn knien legt neêrgebogen,
 De oneerbare woorden na die Baals lof verhoogen.

De maegden noopen hare minnaers om te offeren.

*'s Hemels
mismoe-
gen over
dien af-
gods-
dienst.*

Maer toen de alziende Godt omhoog die outervlam
En 't zalig Englenkoor dien wierookstank vernam,
Sloeg al het hemelhof bedroeft en bang aen 't zuchten.
Elk stopte de ooren voor die snoode feestgeruchten.
De Hemel bloosde uit spyt en bitter harteleet,
En vulde schier zyn' trans met zulk een' jammerkreet'
Alsof hy 't eerste paer, ten smaed' van zyne wetten,
De tanden weder in 't verboden ooft zag zetten.
Zyn Liefde zuchtte, zyne oneindige Genaê
Klaegde: Och! wat komt myn hulp dees' wrevlen nu te staê!
Helaes! is dit het loon voor myn standvastste trouwe?
Gods Goedertierenheit zat als verstomt van rouwe,
En sloeg vol jammernis hare oogen naer beneên;
Gelyk een moeder, die, ondanks haer teederheên,
Haer kinders, die haer zorg nooit op heur waerde schatten,
In weelde, dartelheit en welluft' uit ziet spatten.
't Liefstallig aengezicht van Gods Barmhartigheid
Bloosde om dit gruwelstuk, als waer' het rood beschreit.
't Blyjuichend heilmuzyk veranderde zyn toonen,
Byna in jammerzang, om Gods verloren zonen.
Elk riep: Men hoont Gods eer, zyn goedheit lyd geweld!

*De ont-
aertbeit
der af-
geval-
ten.*

Maer dit verdwaelde volk, nu 't minste toegestelt
Om op Gods trouwen raedt of dreigement te passen,
Denkt niet om 's Hemels liefde en schynt der roede ontwassen;

Ja durft de versenen in 't scherp der prikklen slaen :

't Is uit met zyne deugd', 't is met zyn trouw' gedaen,

Al zyn gehoorzaamheit, zoo vaek aen God' gebleken,

Is door weêrspannigheit uit yders hart geweken.

De schaemte is thans met de eer' uit dit geslacht gevloên.

De zonde heeft Gods liefde en heilige geboên,

Die 's Hemels voorzorg in zyn harten had geschreven,

Nu met de onreine spons' der ontucht' uitgewreven.

Die oogen, steeds gewoon te staren op Gods wet,

Zyn door den zwarten rook van 't snoode vuur besmet;

Men ziet in geen gelaet een vonk van godvrucht' blinken.

Dus loopt de wellust door dees' heldenstoet rinkinken;

Gelyk een paerdt, dat, fel door zweep en spoor gedrukt,

In 't eindt met dollen zinn' den toom aen starden rukt,

En brieschend rent en holt, door veldgewas en spruiten,

Tot 's meesters yver 't in zyn woede weet te stuiten.

Hoe word myn Dichtheldin in heure vaert belet!

De schaemte sluit haer' mondt, zy aertzelt in haer' tredt,

Nu ze in haer feestgedicht de godvergeten reijen,

Van Baälfegors beeldt, ten offerdis' zal leijen,

Ten bruiloftdis', waeraen de wellust hoogtydt houd,

En Gods verkoren volk, aen Baäls krooft getrouwt,

Een bruiloft vieren zal, waervan al de aerdt zal wagen,

Terwyl veel duizenden die blydschap zich beklagen.

o Deugd-

o Deugdgezinden , 't belge uw' zuivren ooren niet,
 Dat we in hun bruiloftzael 't afgodisch bruiloftliedt,
 Dat gansch onzuiver klinkt, op onze snaren zetten.
 Wy zullen de ondeugd met geen schoon vernis blanketten,
 Maer met haer echte verve afmalen voor 't gezicht.

*De Hei-
 dinnen
 verbeffen
 de daden
 bunner
 minna-
 ren,*

Zooras de plechtigheit des offers is verricht,
 Omhelst de vrouwenstoet de loosverwonnen minnaers;

Elk noemt hen met veel lofs getrouwe hartverwinnaers,

Op 't minnen afgerecht en vaerdig om te doen

Al wat de min vereifcht en hare vlam kan voên.

Elk pryft haer' bruidegom, verheft zyn minzaemheden

En reikt hem hare handt om met hem toe te treden

Aen Baälfegors dis, die hunne komst verbeid.

Dus treed de gansche rei, met wufte dartelheit,

*en leiden
 hen naer
 't offer-
 mael,*

Naer 't heilloos offermael, dat eer en deugd doet vlieden,

Dewyl het zonden duld die Gods geboên verbieden.

*waer al-
 les prach-
 tig word
 toegestelt.*

Nu gaet de dienstbaerheit in arbeit, zwoegt en zweet,

En maekt de tafels met al de offerpys' gereet.

Elk heeft het wonder drok met schikken, tooijen, sieren.

Men draegt het overschot van 't vleesch der offerdieren,

In gouden schotels, op den toebereiden dis,

Belaed en vult dien voorts met al wat prachtig is

En wulpsche zinnen kan verleiden en verlusten.

De prael, waer Moäbs vorst zyn heir meê uit deed rusten,

• Verveelt

Verveelt althans de vreugdt der weelde en wellust niet.
 't Is hier al blinkend goud en zilver wat men ziet,
 Alle oogen schemeren van al de kostbaerheden,
 Die 't hoog gewelf, den wandt en breeden dis bekleeden,
 Die, rykelyk voorzien van spys' en feestbanket,
 Welwaerdig om een' vorst' te worden voorgezet,
 En fierlyk is bestrooit met frisch gebloemt en loover.
 De kruiken vloeijen van de beste wynen over.
 Wat in gansch Midiän en Moäb word geächt
 Schynt tot dees' dag gespaert en hier by een gebragt,
 Om de Israëllers, die zich hier aen tafel zetten,
 Door weelde en ydle pracht te streelen en besmetten.

Tast toe nu, Jakobs Krooft, nu kunt gy u verzaên!
 Schroom niet uw handen aen de onreine spys' te slaen;
 Drael niet, uw minnares, uw schoone zou 't zich belgen.
 Valt u dit offervleesch wat hart om door te zwelgen,
 Geen noodt, de zoete min heeft, door haer lieflykheit,
 U, tot zoo wrang een' brok, een zoete faus bereid;
 Maer denk wat Godt u heeft verboden en bevolen.
 Het zwaert, de pest, de doodt legt in dees spys' verscholen.
 Een heesch, een naer gekerm, vol naberouws en pyn',
 Zal haest de weêrklank van dit vrolyk juichen zyn.
 Heeft de Allerhoogste aen u niet duur en streng verboden
 Den schandelyken naem van valsche en vreemde goden

*Gedach-
ten over
de dwaes-
heit der
verleide
Hebreeu-
wen.*

Te nemen in uw' mondt? gebied hy niet, dat gy
 U steeds onthouden zult van alle afgodery',
 En Amoryt, Hevyt, verblinde Ferizyten,
 Noch Jebuzyt, Hethyt of dwaze Kananyten,
 Navolgen op hun spoor dat recht ter helle leid?
 Bedenk, bedenk dan eens hoe zyne Majesteit
 't Zich belgen zal, dat gy, zoo roekloos en vermeten,
 Een' snooden afgodt eert, onreine spys durft eten,
 En uwe ziel bevlekt met zulk een gruweldaed'.

*Zy vallen
 aen 't
 eten der
 verboden
 spyze.*

o Schrikkelyk bestaen! o dolheit! yder slaet
 De handen even stout aen de opgediste spyzen.
 Och! zou 't Hebreuwsche bloedt van deze daed' niet yzen.

Maer neen: de wellust heeft hier elk in zyne magt'.

Men kent hier geen berouw; de feestrei juicht en lacht;

*De speel-
 genoten
 der feestre
 zyn*

De dartle speelnoots, door geen wet of reën te temmen,

Doen alles in een zee van weelde en ontucht' zwemmen

En voeren heerschappy in 't mannelyk gemoedt.

*de Over-
 daedt,*

Men ziet'er de Overdaedt, die zich tot barstens voed,

En meer op zwelgen let dan op gepast verzaden,

De holle maeg met spys' en wynen overladen:

Zy rukt en plukt en scheurt het onrein vleesch vaneen,

En slingert zooveel spys door haren gorgel heen,

Dat elks gezondheid, die een walg heeft van zulk leven,

Door zulk een onbescheit, gevaer loopt van te sneven.

De woefte Gulzigheit en wufte Brassery

*Gulzig-
heit en
Brassery.*

Verheffen zulk gedrag en zitten zy aen zy',

Om, naer heure eigenschap, een yder aen te noopen,

En met banket en spys' tot walgens op te hoopen.

De Dronkenschap schenkt elk den beker boordevol,

*Dronken-
schap,*

En zwiert rondom den dis, als uitgelaten dol,

Opdat ze, door de kracht der Midiänsche wynen,

De zorg en achterdocht doe van de feest verdwynen.

De dartele Ontucht, die alle ydle weelde mint,

Ontucht,

En al haer hartvermaek en vergenoeging vind

Waer de overschoone Deugdt en Godvrucht zyn verbannen,

Heeft met de Hoerery' en Wellust' aengespannen,

Hoerery,

En neemt het wuft gemoedt der feestgenooten in.

Men zag'er voorts, verraedt, bedrog, oneerbare min,

*Verraedt
bedrog,
oneerbare
min, gods
lastering
en ande-
ren;*

Godslastering, afgodsdienst, en duizend zielgebreken;

Al speelgenooten om de blydschap aen te kweeken,

En vreugdt te baren op 't onzalig bruiloftfeest.

*dese ver-
blyden de
feest.*

Dit was de dartele rei, die, snood en wuft van geest',

De bruiloftzangen zong, den lossen feestdans danste,

En de echtgenooten met den bruiloftkranss' bekransste:

Dit was de stoet, die, op 't geluidt van harp' en bom,

Aertsvader Jakobs krooft en Moäbs dochterdom,

o Ongelyke trouw! naer 't huwlyksouter leidde

En hun een bruiloftbedt van duizend rampen spreidde.

*De feestelingen
verlusten
zich met
boerte-
ryen en
kluchten.*

Het disgezelschap, voor geen ongeval beducht,
Schept, onder 't mael, vermaek in dartle boert' en klucht'.
Hier ziet men een Heidin, van weelde en wellust' dronken,
Met helm' en harnas van haer' dwazen Minnaer pronken,
En tot vermaek van elk staen drillen met de speer',
Ten spot van Israëls gezegend kryggeweer.
Ginds danst een fluksche rei van Helden, grof van leden,
Met een verwyfd gebaer, in dartle vrouwekleeden,
En vult des afgods huis met een onkuifsch geschal,
De onkuifche vrouweminn' en wellust' ten gevall'.

*De Israëllers ver-
balen*

De Minnaers, om 't genot der weelde te vermeerren,
Vergeten niet, by al dit welig banketteren,
Te stoffen op hunn' moed en schendige euveldaên.

*van 't
morren
aen de
schelfzee,*

Dees roemt, hoe zyn geslacht stoutmoedig had bestaen
Het volk, op de oevers van de schelfzee, aen te porren,
Om tegen Amrams Zoon en Gods gebodt te morren,
Schoon Faro 't met zyn heir dicht op de hielen zat,
En elk zyn' doodt reeds zag in 't zwaerdt of schuimend nat:
Doch hy verzwylt, gewis met voordacht', in zyn reden,
Hoe wonderbaer Gods magt hen door de zee deed treden.

*van bet
wangen
der kwak-
kelen,*

Die stoft gansch onbedacht, hoe wuft en wrevel zy,
In 't ommedwalen door de dorre woesteny,
Den Leidsman meenigwerf baldadig dorsten tergen,
Met, toen'er vleesch ontbrak, hem zulks staeg af te vergen,

En

En hoe elks hart van vreugde in zynen lyve opsprong
 Zooras hy zynen schoot vol wilde kwakkels vong;
 Ja toont, door 't vleesch vaneen te scheuren onder 't eten,
 Hoe elk dat vogelvleesch had van elkaer gereten.

Een ander pryft zeer hoog het woedend onbescheide,
 Waermeê 't stoutmoedig volk des Heeren heiligheit,
 In priester Aron en held Mozes, heeft geschonden;
 Ja zegt dat hy het meê onbillyk had gevonden
 Dat hun zooveel gezags en magt' was toevertrouwt.

*van het
 murmu-
 reren te-
 gen Mo-
 zes en
 Aron.*

Hierop roept een Heidin: Naer 't geen gy ons ontvouwt,
 Moet u dees feestdag ook met reden doen getuigen,
 Dat gy 't veel zoeter vindt voor Baäl neêr te buigen
 En hem met zang' en dans' te dienen voor 't altaer,
 Dan uwen strengen Godt, met sidderend gebaer,
 Te ontmoeten op 't geknars van zyne harde wetten,
 Of op het nors bevel des Stamelaers te letten.

*Een der
 heidinnen
 zoekt ten
 hierop den
 afgods-
 dienst be-
 baeglyker
 te maken.*

Gy ziet wy kennen leet noch stug en stuurs bevel;
 Onze offerdienst bestaet in bly muzyk en spel,
 En voert ons tempelwaerds door lieffelyk vermogen.

De ontærde Zimry, die, door wellust opgetogen,
 Aen Baäls offerdis naest zyne Kosby zat,
 En ook den wrangen doodt aen de offerspyzen at,
 Beweegt de Jufferschap te luistren naer zyn reden:
 Denkt niet (dus spreekt hy) dat we ons naer de strenge zeden

*Zimry
 verbaelt
 van het
 gouden
 kalf.*

Van Mozes juist altoos gedroegen neen : o neen :
 Puikschoonen , zyn gezach werd vaek van ons bestreên ;
 Dat bleek toen hy zich eens verborg voor yders oogen ,
 En onze Vaders naer den priester Aron togen
 En riepen : Mack ons goôn , die elk met oogen zien ,
 Met handen tasten kan , men zal hun offer biên :
 Die ons Egipte ontvoerde is uit ons oog gevloten ,
 Geen mensch weet waer hy schuilt. Wy eischen zichtbre goden ,
 Zoo kan een yder zien op wien hy zich verlaet.
 De aertspriester stond verbaest en was ontbloot van raed' ,
 Hy scheen met dezen eisch' in zyn gemoedt beladen ;
 Doch eindlyk barst hy uit : Rukt af alle oor sieraden ,
 Rukt af al 't blinkend goudt dat uwe vrouwen fiert
 En om de leden van uw dartle kindren zwiert ,
 En brengt my al dien schat. Het volk , gansch opgetogen ,
 Legt al zyn zilverwerk en goudt voor Arons oogen :
 Hy vat een pen en schetst , opdat hy 't stell' te vreên ,
 Een dier wiens beeldt zeernet het beeldt van Apis scheen.
 Wie 't zag riep : Zulk een Godt zal onzen dienst genieten !
 Hierop deed hy een kalf van loutren goude gieten.
 Toen schreude 't blyde volk , met eenen schellen toon' :
 Zie hier , o Israël , zie hier , dit zyn uw goôn ,
 Die u en de uwen uit het slaeffsch Egipte leidden !
 De aertspriester deed voor 't kalf een brandaltaer bereidden ,

En riep, toen yder zweeg, met een' verbaesden geest':
 Ik nood u morgen vroeg hier op des Heeren feest.
 Men zegt dat Aron daer iet heiligs meê bedoelde;
 Doch 't volk sloeg zulks geen acht; 't verscheen'er vroeg en woelde
 Rondom het hoog altaer, waer elk zyn offer doet
 En 't opgerechte kalf als eenen Godt begroet.
 Toen vong de blydschap aen; men viel verheugdt aen't eten;
 Het frissche druivesap deed alle zorg vergeten.
 Elk zingt en kwinkeleert, men huppelt, springt en danst
 Blygeestig handt aen hand', met bloemgewas bekranst,
 Rondom den gouden godt, terwyl de pypers speelden.
 Gy kunt, o schoonen, u nu immers licht verbeelden
 Hoe euvel Mozes al die vreugdt en weelde nam,
 Toen hy met Jozuâ van Horeb neder kwam,
 Met bei de tafelen der wet in zyne handen.
 Zyn aenzicht zwol van spyt', hy beet op zyne tanden,
 Sloeg de oogen naer omhoog en wierp hierop terstondt
 Het steenen wetboek gansch aen stukken op den grondt,
 En vloog om 't gouden kalf te rukken naer beneden.

Hier stoort het feestgeschal vorst Zimry in zyn reden.
 Hy vangt tot driewerf toe weêr aen met zyn verhael',
 Maer elk wend het gezicht naer de andre zy der zael',
 Waer yder uitroept, door de woefte vreugdt gedreven:
 Lang leve Moäbs Vorst! lang moet' vorst Balak leven!

*'t Geschal
 der vol-
 ken stoort
 hem in
 zyn ver-
 bael.*

De

*Men
drinkt op
't heil van
Balak,*

De gouden drinkbokael gaet lustig in het rondt,
 En word op Balaks heil geledigt tot den grondt;
 Dan weder, op het heil van zyne bondgenooten,
 Met Midiänschen wyn' ter kimme volgegoten,
 En Jakobs dwalend krooft rondborstig toegebracht;
 Elk grypt hem even graeg, geen een ontziet of wacht
 Zichzelve, om dien drank, dien zwymelwyn te drinken,
 Neen: yder schreeuwt als dol, op 't woelen en rinkinken
 Der scharen: Dat de Vorst van Moab eeuwig leev',
 Geen ramp het kryggeluk van Reba wederstreev',
 Dat Evy, Rekem, Hur en Zur steeds triömferen,
 En overwinnen wat hun grootheit durft braveren.
 Zooveel vermag de min op 't redeloos gemoedt.
 Dees wenschen worden straks met handgeklap begroet.
 De tempel juicht van vreugd'; de looze Juffers pryzen
 Haer Minnaers, om hun trouw en gulle gunstbewyzen.
 De wellust leeft en zweeft in yders hart en mond'.

*Spoor-
loosheit
der Ont-
zucht',
Dron-
kenschap
enz*

Men denk' hoe gruwelyk 't 'er voorts geschapen stond,
 Toen 't dartel druivevocht door yders zinnen speelde,
 En wat'er om moet gaen eer Dronkenschap en Weelde
 Haer rollen zien volspeelt, daer de Ondeugdt wuft en stout,
 Met snoode Afgoderye en Ontucht' hoogtydt houdt,
 En duizend dartelheên de ontwyde zeden plagen.
 Wat durft die pest der ziel', dat snood gespuis niet wagen,

Als

Als 't onverhindert door verdoolde zinnen zwiert,
 En zyn verfoeibre drift' den ruimen teugel viert:
 Dan ziet men 't lyf en ziel geheel verreukeloozen;
 Dan doen zyn gruwlen zelfs wat eer noch schaemt heeft blozen;
 Dan yft al de aerde van zyn godloos onbescheit.

Maer myne Dichtnimf slaet, uit schaemte en zedigheit,
 Haer oogen neêr, zy durft die gruwlen niet aenschouwen,
 Veelmin, voor elks gehoor, in haer gedicht ontvouwen.

Terwyl nu alles zwemt in weelde en dartle minn'
 Smeekt Zimry Kosby, zyn oneerbare boelin,
 Dat zy hem melden will', wat oorzaak, welke reden
 Haer en al 't Jufferdom, zoovol bekoorlykheden,
 Met zooveel minzaamheit deên naer de heirplaets spoên?
 Wat noopte u (vraegt hy haer) ons zooveel goeds te doen,
 Onze afgematte leên zoo vriendelyk te streelen?
 Wat doet u 's krygsmans hart zoo lieffelyk hertelen,
 In tempelen waerin de zoete liefde woont?
 Wat vriendschap is u ooit door Israël getoont?
 Wy kwamen om uw landt en steden te vernielen,
 En gy, o schoonen, gy verover't onze zielen,
 Ge ontfangt en koestert ons in uwen zachten schoot',
 En redt ons meenigwerf uit een' verliefden dood';
 Ja schenkt ons gunst voor haet. Wat 's de oorzaak van dat wonder?
 Ik bid u meld het ons, wat schuildt, wat speelt hier onder?

*Zimry
 smeekt
 Kosby,
 dat zy
 hem ver-
 bale,
 waerom
 zy, met
 alle de
 andere
 Maeg-
 den, in't
 leger is
 gekomen.*

Nogeens, myn Lief, wat heeft u naer ons heir gespoort?

*Kosby
voldoet
zyn' eifch'
en ver-
baelt*

De looze Kosby, wie dit zoet gevlei bekoort,
Toont zich naeuw vaerdig om 't verzocht verhael te ontginnen,
Of een geheele troep, Hebreuwen en Heidinnen,
Verlaet den dans en 't spel en zet zich om haer neêr.

*Balaks
verlegen-
heit toen
Israël
zich in
Moäbs
veldt le-
gerde.*

Gy weet (dus vangt zy aen) dat Midiän weleer
Met Moäb eenen bandt van vriendschapp' heeft gesloten,
En zy in dat verbondt lang eenen vree genoten,
Die alle vreugde baerde en dartlen levenslust.
Maer hoe ontydig werd die zoete rust ontrufft,
Toen onze Vorsten met verwonderde oogen zagen,
Dat Israël zyn heir in 't eindt had neêrgeflagen
In 't veldt van Moäb en het oog op Balak had!
't Gerucht vloog met die maer' wel haest van stat in stat,
En deed een nare vrees in yders boezem kruipen.
Men zag u nog van 't bloedt der Amoryten druipen.
Uw magt en woede was aen 't een en 't ander endt
Van Moäb en alom door Midiän bekend.
Uw talryk leger deed den Koning Balak schromen
Dat hy met al zyn magt' door u stond' om te komen,
En dat uw woede al 't geen zich om zyn' troon bevond,
Ja zynen zetel zelfs, zou slopen tot den grondt.
Waer 's vyands gramschap dreigt, en moedt en magt ontbreken,
Is 't noodig hier of ginds om hulp of raedt te smeeken.

De Vorst, in 't angstig hart bekommert met 's lands staet',
 Zend des naer Pethor, aen den bochtigen Eufraet,
 Om Balaäm, die, fiks in tooverkunst' bedreven,
 Verlegenen in nood' weet hulp en raedt te geven,
 Te nooden om zyn land en volk ten dienst' te staen.

*Voorts,
 dat by om
 Balaäm
 zond,*

Maer och! die weigert met zyn' knechten meê te gaen;
 Hy let op hun geschenk noch 's Konings ernstig nooden,
 En zegt, dat Isrëls Godt dien tocht hem had verboden.

*die wei-
 gert te
 komen,*

Maer onze Koning, met dat antwoordt gansch te onvreên,
 En telkens meer en meer door angst en vrees befreên,
 Zend hem den trotschen stoet van Midiänsche Vorsten,
 Met hun trauwanten, die veel kostbre gaven torsten,
 Doch hy blyft even stug en wylt hen weder af.

*by zend
 ander-
 mael,*

Schoon Balak, zegt hy, my zyn huis vol zilvers gaf,
 Ja met zyn kroon' beschonk, 't zou my niet overreden,
 Want tegen Gods bevel kan ik niet derwaerds treden.

In 't eindt, door al 't gesmeek bewogen, neemt hy aen,
 Met zyne wichlary', den Koning by te staen,

En uwen voorspoedt door zyn' vloek te wedenstreven;
 Dus, door den yver der Gezanten aengedreven,

Zaelt hy, des morgens vroeg, zyne ezelin en spoeit
 Zich ylings naer ons hof, dat, staeg door vrees geboeit,
 't Verlangen naer zyn komst niet langer kost bepalen.

*Balaäm,
 eindelyk
 bewogen,
 begeeft
 zich op
 reis.*

Maer, wat gebeurt'er! 'k Zalu wonderen verhalen,

*Zyn ezelin
word
gestuit*

Waerdoor, wyl ze elks begrip zeerver te boven gaen,
 Gy met uw gansch geslacht verbaest zult moeten staen.
 Hy ryd door eene streek beschaëwt met wyngaerdblade,
 Juist daer een muur het vlak der lommerryke paden
 Van 't veldt en steil gebergt scheid aen den eenen kant:
 Hier word zyn vaert gestuit; zyn ezelin houd stand;
 Hy ziet niets dat haer deert en poogt, met felle slagen,
 Het aerzelende dier van zyne plaets te jagen;
 Maer al vergeefs; het wringt, ondanks zyn streng geweld,
 Zich tegens 't muurwerk aen, en werpt zich neêr en knelt
 Den voet zyn's Meesters; doch die doet, dus meer verbolgen,
 Een bui van slagen op een vlaeg van vloeken volgen.

*en spreekt
tot hem,*

Hierop slaet de ezelin een naer en bang geluidt,
 En roept, o wonderwerk! in 't eindt verstaenbaer uit:
 Helaes! verdiende ik ooit van u dees harde slagen?
 Heb ik my niet getrouw in uwen dienst' gedragen?
 Och! waerom slaet ge my? wat of u toch bewoog!
 (Hoe vreemd, o Helden, u myn zeggen schynen moog',
 Gy moet niet denken dat we u logentael verkonden.
 Vorst Balak heeft dees zaek in alles waer bevonden,
 En uit den mond' van zyn Gezanten zelf gehoort.)

*waerop
hy een'
Geest*

*voor zich
ziet staen,
die hem*

De Wichlaer, door dees tael verbaest en meer verstoort,
 Laet zyn ontroert gezicht naeuw ginds en weder zweven
 Of ziet een' Godt, wiens handt een zwaerd houd opgeheven,

En

En hem, met felle kracht', terneder dreigt te slaen,
 Omdat hy onderneemt ons landt ten dienst' te staen.
 Maer na veel tegenstands, bestraffens en bestryden,
 Vergunt de ontzachtbre Godt hem naer ons hof te ryden;
 Waerop hy zyne reis volbrengt, met allen spoed'.
 Vorst Balak komt hem aen den Arnon te gemoet,
 Met al 's Ryks Grooten, die, van blydschappe ingenomen,
 Den Ziender met gejuich en vreugd' verwelkomen.
 De Vorst ontfangt hem met veel achting en geleid
 Hem zelf de hofstat in, met pracht en heerlykheit,
 En toont zyn blydschap door dien waerden gast te onthalen
 Op edle spys en wyn en trotsche vreugdemaalē,
 En banketteren tot in 't midden van den nacht.

*bestraft
 en ein-
 delyk toe-
 staet
 voort te
 reizen.*

*Balak
 ontfangt
 hem aen
 den
 Arnon,*

*onthaelt
 hem vro-
 lyk,*

*brengt
 hem 's
 morgens
 vroeg op
 Baäls
 heuvel,*

*en wil,
 dat by de
 Israëly-
 ten ver-
 vloekt.*

Zooras de morgezōn nu 't licht te voorschyn bragt
 En al het hofgezin was uit den slaep' geschoten,
 Bragt Koning Balak met de Midian'sche Grooten,
 Den schrandren Balaâm op Baäls heuveltop.
 Hier haelt hy uwe woede en euvel daden op,
 En vergt den Wichelaer, om zulks u te betalen,
 Dat hy zyn' vloek op u en uw geslacht doe dalen.
 De Grysaerdt zegt: o Vorst, wilt gy dit zien verricht,
 Zorg dat men my terstondt dan zeven altaers sticht'
 En zeven varren doode en zooveel bokken slagte.
 De Vorst, die niet dan heil uit dit gebodt verwachtte,

Voldoet hem en bezorgt, met statig feestgebaer,
 Een' stier en eenen bok op elken brandaltaer,
 En wacht met ongedult wat Balaâm zal spreken.
 De Ziender, die een wyl terzy was afgeweken,
 Komt prevlende aengetreên, met een' onzachbren tredt:
 De Koning, die heel naeuw op zyn gebaerden let,
 Ziet yvrig naer zyn' mondt en wacht, met open ooren,
 Wat onheil, welk een' vloek zyn kunst u heeft beschoren.

*Doch by
 zegend
 hen;*

Maer hoe bedroog hy zich; naerdien hy haest vernam,
 Dat al wat uit den mond' van zynen Raedsman kwam
 Van zegen overvloeide en u geluk voorspelde.

Denk eens hoe zulk geluidt des Vorsten hart ontstelde.

Hy graeuwt den Wichlaer toe, met een verstoort gelaet:

Wat heb ik u misdaen dat gy my dus verraedt;

Ik Eifch, dat ge Isrel vloek', gy schenkt het uwen zegen.

De Grysaerdt antwoord hem: 't Staet niet aen ons te plegen,

Te zeggen wat men will', naer onzen wensch en zin;

Een onweêrstaenbre Geest blaest ons de woorden in,

Die 't hem behaegt dat wy uit onzen mond' doen vloeyen.

*op Fasga
 geklom-
 men zyn-
 de zegend
 by hen
 weder.*

Kom (zegt de Vorst) dat we ons dan elders henen spoeyen;

Styg Fasga met my op, opdat men daer bezoek',

Of gy myn' Vyandt kunt verdolgen met uw' vloek'.

Maer schoon zy daer met spoed' weêr zeven altaers stichten,

En andermael, met al hun plechtige offerplichten,

Juist

Juist zeven stieren en nog zooveel bokken doôn.
 De Koning hoort geen' vloek noch doodelyken toon;
 o Neen: zyn Balaâm laet weêr, van zyne lippen,
 Een' stroom van zegening' en heilbeloften glippen.
 Hy, gansch mismoedig, door dees onverwachte reên,
 Zegt: Laet ons nu voor 't laetst op Fegors schedel treên,
 Misschien zal 't daer den Geest', die u bestiert, behagen,
 Dat Israël door u word' met den vloek' geslagen.
 Toen werden hier, met al de zelve plechtigheit,
 De altaers, de stieren en de bokken toebereid,
 Doch Balaâm deed niet dan u met heil bedeele.
 De Vorst, wiens bange ziel' des Zienders reên vervelen,
 Word roodt van grimmigheit en zwelt van nyd' en spyt';
 Hy slaet op zyne borst en noemt, met bits verwyf,
 Hem een' bedrieger, en zyn' handel onrechtvaerdig.
 Voort (zegt hy) uit myn ryk! gy zyt myn gunst onwaerdig;
 Vergeefs boude ik myn hoop op uwe toovery,
 (Voorwaer een schoone kunst!) verwacht geen loon van my;
 Uw leven is uw loon. Begeef u uit myne oogen!

De Grysaerdt, in zyn kunst' en ydle hoop' bedrogen,
 Bedenkt hierop een vondt, die 's Konings hart verheugd,
 En de oorsprong heten mag van onze en uwe vreugd'.
 Hy raed Vorst Balak, 't zwaerdt in zyne scheê te steken,
 En zich door 't krygsgeweldt niet van uw' haet' te wreken,

*Balak
 woert hem
 eindelyk
 op Fegor.*

*daer by
 weder, in
 plaets
 van den
 geëyschten
 vloek, den
 zegen uit-
 spreekt, 't
 geen Ba-
 lak ver-
 toorn:*

*hierop
 raedt by
 den
 Vorst,
 't zwaert
 neêr te
 leggen en
 de jeugd
 en schoon-
 heit der
 Midiân-
 sche en*

Moäbytsche

Maegden te gebruiken, om de Hebreë te overwinnen.

Maer u door 't lieflyk zoet der minnekozery,

En minnelyk onthael te troonen op zyn zy:

Dat hy ons des getooit met prachtige gewaden,

En wat het oog en hart der jongkheit kan verzaden,

Zou zenden in uw heir. Nu weet ge, o eël Geslacht,

Wat oorzaak, wat belang ons in uw tenten bragt,

En uw' krygzieken aert zoo lieflyk heeft herfchapen.

De verdwaelde

Iraëlyten verheffen Balaäm en zyn' gegeven raedt,

Hier eindigt Kosby, en de lafverwyfde knapen

Verheffen, beurt om beurt, den vondt van Balaäm.

Elk roept, dat hem al de eer van hunne blydschapp' kwam;

Ja niemandt laet thans na, by 't woelen en rinkinken,

Een' vollen beker tot den grondt toe leeg te drinken,

Op 't heil des Wichelaers, wien yder eer bewyft,

En wiens godloozen raedt elk tot den hemel pryft,

en Zimry geeft vaster verzekering

van zyne en bunne snoode trouwe.

Terwyl zich Zimry dus, verrukt van vreugd', laet hooren:

o Hartverwinsters, schoon u Balak heeft verkoren,

Opdat ons oorlogsvuur door u wierde uitgebluscht;

Schoon gy de krygslift met den zoeten minnelust'

Gepaert hebt, om ons voor uw vaderlandt te winnen;

Zulks stoort onze edle vreugdt noch hindert ons in 't minnen.

o Neen: wy pryzen zelf die overzoete list,

En walgen van den kryg' en zynen dollen twist';

Ja zien u over ons met blydschapp' zegepralen,

Nu elk het hart zoo zoet en welig op mag halen,

In 't heuchelyk genot van uwe blyde minn'.

Vervloekte Wellust, hoe verblindt gy 't oog en zin
 Der afgedwaelde Jeugd! hoe weet gy 't hart te treffen
 Van 't wuft Hebreusch geslacht, dat hier niet kan beseffen,
 Hoe klaer uit al de reën der dartle Kosby blykt,
 Dat Godt in zyne trouw' voor Isrel nooit bezwykt;
 Dat Godt, uit teedre zorg' en vaderlyk medoogen
 Voor Vader Jakobs Krooft, ondanks Vorst Balaks pogen,
 Den snooden Balaäm zoolang weêrhouden had;
 Dat Godt, om Isrels wil, op 't enge wyngaerdpadt,
 Den tredt der ezelinn' zoo schielyk had doen stuiten,
 En 't domme en stomme dier verstaenbre woorden uiten;
 Dat Godt, hoe Balaäm zich tot den vloek bereidd',
 Hem staeg die zegentael heeft in den mond' geleit.
 o Neen: daer is'er geen die hier Gods gunst bemerken,
 Noch zien, hoe Balaäm hunn' val wist uit te werken,
 Door zynen laetsten raedt, dien hy aen Balak gaf.
 Door u bereid hy hun de schrikkelykste straf;
 Het zwaerdt van Balak kan hun lichaem slechts vernielen,
 Maer gy, o Wellust, gy werpt hunne dierbre zielen
 In de onuitbluscbre vlam van 't eeuwigbrandend vier.

Elk stemde Zimrys reën nu toe met wild getier;
 Het feestgejuich nam toe; de drinkkop deed de ronde;
 't Muzyk streelde elks gehoor; de Wellust Weelde en Zonde

*De wellust ver-
 bindert de
 afgeval-
 len, uit
 het ver-
 bael van
 Kosby
 Gods lief-
 de en
 trouw te
 kennen.*

*Zy gaen
 voort met
 alle
 zonde en
 dartelheit*

te bedry- Kriëlden door 't gedrang en streelden 't wuft gezicht.
ven;

waer me- De dag was nu voorby en 't geurig fakkellicht
de de feest

een einde Deed elk, met nieuwen lust', zyn dartle driften boeten.
neemt.

De feestspys lag verstrooit, de ontmenschte menschen wroetten

En woelden, als gediert dat reën noch zeden kent.

Dus liep dit offerfeest vol gruwelen ten end'.

I S R A Ë L S

BAÄLFEGORSDIENST.

HET DERDE BOEK.

I N H O U D T.

DE Almachtige besluit het zondig volk te doôn ;

't Gesmeek van Mozes kan genaê noch hulp verwerven.

Vorst Zimry tergt Gods magt, door zonde en wreveln hoon,

Doch Pinehas doet hem met zyne Kosby sterven.

Hierop volbrengt Gods Tolk 't bevel dat Godt hem gaf,

Wiens felle Wraek alom de zondaers helpt bestryden.

Voorts zend Gerechtigheit de Pest op 't leger af,

En doet den snooden hoop ontelbre dooden lyden.

Dus zegepraelt Gods volk, waerop Voorzienigheit,

Omhoog, de nederlaeg van Midiän voorzeit.

VErboven 't zonnespoor en 't licht der starretranssen,
In een' onmeetbren kring' van schitterende glanssen,
Praelt een ontzachbaer slot, dat Gods Almogendheit,
Voor zyne gloryryke en hooge Majesteit,
Stichtte, eer de loop begon van 't snelle radt der tyden.
Dit hof des Hemels blinkt en blaekt, aen alle zyden,

*Schets
van 't
Hemels-
hof.*

Van

Van zilver, blinkend goudt en hemelsch puikgesteent,
 Dat zynen luister van Gods heerlykheit ontleent.
 Het hoog gewelffel maekt zyn ronden van sappieren,
 Smaragd en blaeuw turkois; kristal en parels sieren
 De forsche wanden, die uit gloeienden robyn',
 Topaes en onyxsteen', vol kunst', geklonken zyn,
 En hunnen weêrschyn op de gouden vloeren geven,
 Waerlangs de Serafyns en Hemelgeesten zweven,
 Die 't goddelyk gesticht vervullen met Gods lof.

*en van
 de God-
 heit,*

In 't heilig midden van dit overheerlyk Hof
 Is de opperste Monarch, de Vader aller dingen,
 De Heer der Engelen, de Vorst der stervelingen,
 Gezeten op een' troon van louter diãmant.
 Hier geeft hy zyn geboôn, hier zwacit zyn rechterhandt
 Den gouden septerstaf, in wiens geducht bewegen
 't Geluk of ongeluk des menschedoms is gelegen.
 Een hemelzonnegloedt straelt van zyn wyt gewacdt,
 Een glans van heerlykheit en eer' dekt zyn gelaet,
 Waerin de vriendlykheit zich paert aen 't alvermogen;
 De alwetenheit straelt uit zyn aldoordringende oogen;
 Menschlievendheit, die noô voor zyne gramfchapp' zwicht,
 Is klaer te kennen uit zyn heilryk aengezicht.

*die onbe-
 gryplyk
 is.*

Maer wie begrypt, hoe Godt hier boven is gezeten,
 In 't ongenaekbaer hof? wat mogen we ons vermeten

Ons pinkende gezicht zoo steil om hoog te slaen,
 Om al den luister van zyn wezen na te gaen,
 En voor het sterfelyk oog in ons gedicht te malen,
 Daer voor het heilig licht en schitterende stralen
 Van zyne Majesteit, de zalige Englendrom,
 De Serafynen en al 't Cherubynendom,
 Hun hemelsche oogen met hun witte wieken dekken!
 Wat schetsen wy hem af met onze flaeuwe trekken,
 Daer hy meer lofs bezit en eer en grootheit dan
 Der heemalen hemel in zyn' kreits' bevatten kan!
 Zyn Godheit belg' 't zich niet, maer sterke ons daer wy zingen,
 Hoe zyn getergde Wraek de snoode muitelingen
 En schenders van zyn wet heldhaftig ging te keer.

Rondom den hoogen troon van 's hemels Opperheer
 Was nu al de achtbre stoet van Hemelgrooten, Magten,
 En Heerschappyen, die Gods wil en wet betrachten,
 Byeen vergadert, op het Goddelyk bevel,
 Opdat zy hooren, hoe 't weêrspannig Israël
 Zich tegen 's Hemels wil en wetten heeft vergrepen,
 En welk een strenge straf dat misdryf na zal slepen.

*De Hemel-
grooten
en Raden
vergaderen.*

Elk scheen bewogen met dat edele geslacht,
 Doch steunde op 't wys bestuur van de allerhoogste magt,
 Die nimmer zonder reên tot gramschap word bewogen.

Toen wenkte 's hemels Vorst en alle Geesten bogen

En

*Godt ver-
wekt een
diepe stil-
te,* En knielden, met ontzag voor zyn' geduchten troon',
De reijen doken neêr; de zielverkwikkbre toon

Der englezangen klonk nu door gewelf noch zalen :

Nu zwegen lofbazuin en harpen en symbalen;

Ja zelfs men hoorde nu het hemelsch gloryliedt,

De halelujaes of het heilig! heilig! niet.

De hemel luisterde met al de zuivre koren,

Om 't vonnis van Gods volk zelf uit Gods mond' te hooren.

Waerop de Almachtige verbolgen dus begon :

*en geeft
den He-
mellingen
zyn mis-
noegen
over 't be-
dryf der
afgeval-
len te
kennen.* Wat ooit een vader aen zyn' kindren schenken kon,
Heb ik in overmaet' aen Jakobs Kroost gegeven.

Zoo 'k immer sterfelyk volk in myne gunst' deed leven,

Was 't Israël, de vreugdt en wellust van myn' oog,

Was 't Israël dat ik het streng Egipte onttoog,

En met myn zegeninge en heil heb overladen.

Dat weet ge, o Hemelliên, myn Krachten, Magten, Raden;

Maer och! of gy niet wist, dat veel van dat geslacht,

Ja meenig duizendtal, my en myn wet veracht,

En met den wellust' heult ten dienst' van valsche goden,

Ondanks den bystand', dien ik 't altoos heb geboden.

Ik zwyg, hoe ik 't voor 't woên van Faro heb behoed,

En vyf paer plagen, storm en onweêr, eb en vloedt,

Alleen tot zynen dienst, den Dwingelandt deed dwingen.

Ik zwyg van eene reeks nog andre zegeningen,

B A Ä L F E G O R S D I E N S T. III. BOEK. 71

Het wrevelig geslacht blyft even stug en boos.
Of ik bedreiging, straf en strenge tucht verkoos,
Opdat het zich bekeer', het blyft myn wetten haten,
En 'k zie myn tucht noch straf noch dreigementen baten.
Och! hoe of 't zoo ontaert van 's vaders deugden is!
Het sluit zyne ooren voor myn heilbelofteniss',
En zet ze voor 't gevele van zonde en wellust open.
Verrichtte 't iet dat me op zyn beterschap deed hopen,
'k Zou denken dat het eens myn gunst erkennen zou.
Maer neen: 't slaet blindling voort en hoont myn gunst en trouw;
Ja durft my niet alleen den stuggen nek toekeeren,
Maer, door oneerbare weelde, een' helschen afgodt eeren,
En euvel daden doen, te snood, te gruwelyk,
o Reine Burgers, van myn overheilig ryk,
Om hier te noemen of van Jakobs Kroost te lyden.
Zou myne Godheit dan dees boosheit niet bestryden?
Gewis die sloot allang den mondt van myn genaê.
Myn teedre liefde komt dat volk niet meer te staê;
't Heeft myne goedheit reeds doen wyken voor myn' toren.
Al myn Langkmoedigheid heeft nu 't gedult verloren,
Zy, die zoo yvrig voor 't vergryp van 't menschedom pleit,
Beval de gansche zaak aen myn Rechtvaardigheid,
En myn Rechtvaardigheid, die, hier en ook op aerde,
Myn' rechterstoel bekleed, wil dat men, met den zwaerde,

De onreine telgen uit 's Aertsvaders stamboom' snoeij',
En door verterend vuur al 't heilloos loof verschroeij'.

*Voorts
zyn be-
sluit om
ben te
verdel-
gen.*

En al wat zy besloot blyft vast by my besloten.

Zoo moet het de ondeugdt gaen, o achtbre Hemelgrooten,

Zoo triomfeer' myn ryk! zoo sluit' de glorykroon

Veel schooner om het hoofdt van hun die myn' geboôn

Getrouw gehoorzaam zyn, myn liefdedaden eeren,

En over al de magt der zonde triömferen.

Dat myn getergde wraek dan zwaerd't noch geesfel spaer',

En, als een blixemstraël, gezwind beneden vaer',

Om 't zondig Isrel in zyn' wellust' te overrompelen

En in een' jammerpoel van brein en bloedt te dompelen.

*De He-
melraedt
staeft zyn
besluit,
en 't he-
melsche
gejuich
vangt
weder
aan.*

Dus sprak de Almachtige, op zyn' zetel hier omhoog;

En al de Hemelraedt en achtbre Hofftoet boog

En wenkte met het hoofdt, tot staving van Gods wetten.

Toen vong 't muzyk weêr aen; bazuinen en kornetten

En 's hemels orgelspel verhieven 's Hoogstens eer.

Het koor der Engelen zong: Heilig is de Heer!

Voor zyn Rechtvaardigheid is de ondeugdt nergens veilig;

Rechtvaardig is de Heer en heilig! heilig! heilig!

o Parel aen de kroon der hoogste Majesteit!

o Schutsvrouw voor de deugd'! o goê Rechtvaardigheid!

De zonde moog' een wyl 't geduldt des Hemels tergen,

Gy stuit haer op uw schildt. Waer zal zy zich verbergen,

*Bespiege-
ling over
de Recht-
vaardig-
heit.*

Waer

Waer vind die vyandin des allerhoogsten Gods
 Een' onbeschenen hoek, een' heuvel, berg of rots,
 Om hare gruwelen voor uw gezicht te dekken,
 Wen 's hemels wrack haer uit den ysren slaep' komt wekken,
 En, met een donderstemm', voor uwe vierſchaer daegt?
 o Zonde, vlei u niet dat ze in haer komſt' vertraegt,
 Of nimmer komen zal, om uw geweldt te teugelen,
 Zy vliegt reeds op u aen, met roodbebloede vleugelen.

Juiſt uit het midden van den overgrooten drom
 Der Isrels ſtammen, die nu Moäbs veldt alom
 Bedekten door 't gewoel van ſchier ontelbre volken,
 Verhief de Orakelrent haer' ſchedel naer de wolken.
 Dit was de woonplaets van de hoogſte Majesteit;
 't Paleis van Isrels Godt, die, met zyn heerlykheit,
 Hier woonde, in 't midden van zyne uitverkoren ſcharen,
 Als in een reisbre hut. De zespaer ſtammen waren,
 Elk naer hunn' ſtaet en rang, gelegert daer omheen;
 De Prieſterlyke ſtam van Levy, die alleen
 Den Godsdienſt' was gewyd, werd door geen perk bedwongen.
 Manaffe en Efraim en Benjamin omvongen
 Het weſterlyke deel des Tabernakels, waer
 De bondkift, 't heiligdom en gouden reukaltaer
 Geplaest was. Naſtaly, met Dan en Azer dekte
 De zy der tente, die zich naer het noorde ſtrekte,

*Befchry-
 ving van
 de gele-
 genheit
 des Ta-
 bernakels.*

En Ruben, Simeon en Gad de zuiderzy.

Iffaschar, Zabulon en Juda lagen by

En om de voorhofpoort, die uitzag naer het oosten:

*Mozes
zit voor
de deure
des Taber-
nakels,
en be-
weent,
met het
getrouwe
volk,
de zonde
van de
afvalli-
gen.*

Voor deze voorpoort zat heldt Mozes, niet te troosten

In zyne droeffeniss', om Isrels gruweldaên.

De spyt en 't leet, waermeê zyn boezem was belaên,

Verbleekten zyn gelaet en persten uit zyne oogen

De tranen van zyn' toorn en teeder mededoogen.

Hy draeide en wendde 't hoofdt weemoedig ginds en weêr;

Nu zag hy hemelwaerds, dan weder op het heir,

Op welks aenschouwen hy veel jammerlyker treurde,

De handen t'samen wrong en zyne kleeders scheurde.

Het godgetrouwe volk, dat door een zelve smert,

Een zelve hartewonde als hy gepynigt werd,

Zweefde overstelpt van leet en droefheit om hem henen,

En sloeg zoo bitterlyk, zoo luit met hem aen 't weenen,

Dat al het leger scheen te siddren van 't gerucht.

De Veldheer loosde in 't einde een' bangen diepen zucht,

En slaekte, na een wyl vertoevens, deze klagten:

*Zyne
kragt.*

Myn Godt, wat straf, wat wraek heeft Isrel niet te wachten,

Van uw geschonden en getergde Majesteit!

o Heer! wil ik den aert van uw Rechtvaerdigheid

En de onweerstaenbre magt van uwe Wraek' beseffen,

Dan durf ik myn gezicht niet naer den hemel heffen.

Hoe slecht beloont men hier uw goedheit en genaê!
Hoe klopt my 't hart! ik beef, ik sidder waer ik gaê.
Helaes! is dit het loon, de vrucht van al myn smeeken?
Weêrspannig Volk, waerom my staeg geveert te spreken
Om 't heil, dat op myn beê voor u is neêrgedaelt?
Nu heb ik by uw' Godt een' schoonen lof behaelt!
Och! wat verwyt zal ik van hem niet moeten hooren!
Wie weet of ik met u, door 't gloeijen van zyn' toren
En felle grimmigheid, niet meê verflonden word'!
Genade! Almagtige, genaê, genade! ei stort
Uw wraek niet plotslyk neêr, om ons den mondt te snoeren,
Maer gun my nog het woordt voor 't zondig volk te voeren.
Zacht . . . ik nog spreken voor dit godvergeten rot;
Dat waer' Gods eer gekwetst, dat waer' zyn magt bespot.
De boosheit stygt te hoog, hier kan geen bidden baten.
Neen: liever alles aen zyn wys bestuur gelaten,
Zoo triomfeer' zyn naem. Maer och! zal ik dan zien
Dat 's hemels strenge wraek, die nergens is te ontvliên,
De bloem van Isrels Jeugd', den wellust van myn leven,
Ten wortel toe verdelge en jammerlyk doe sneven?
Och! och! ik zie geen eindt aen 't naderend verdriet.
Genaê! nogeens genade! o Godt, het belge u niet
Dat onze liefde van zichzelf niet kan verkrygen,
By u haer bede voor 't verdwaelde volk te zwygen.

Gedoog dan . . . maer helaes! de schaemte sluit myn' mondt.
De gruwlen van 't geflacht, dat uwe wetten schond,
Zyn niet te stillen door myn tranen en gebeden.

*Zimry en
Kosby ko-
men by
hem.*

Hier zwygt de Godstolk, die gestoort word in zyn reden,
Door Zimry, die, verhit door dien oneerbren brandt
Der sporelooze minn', met Kosby, handt aen hand'.
Van Fegors dartle kruin', uitzinnig aen komt zwieren;
Niet anders als twee woeste en redenlooze dieren,
Wier wrevelheit de magt' huns tuchttheers loos ontkwam.
Verwyfde Zimry, nu van zynen edlen stamm'
En heldenmoedt ontaert, heeft alle deugd verloren;
Zyn kruin is opgesmukt, zyn baerdt glad afgeschoren;
't Gezicht puilt uit zyn hoofdt, het eertyds forsch gelaet
Is ongedaen en bleek van weelde en overdaedt:
Zyn Byzit lacht hem toe met duizend dartle lonken
En weet zyn hart gestaeg opnieuw in min te ontvonken,
Terwyl ze, al dartelende en triplende aen zyn zy,
Zyn dwaling onderhoud met liefdekozery'.
Dus treên zy onbeschroomt den Veldheer onder de oogen.

*Als de
zonde aen
't bollen
is ontziet
zy niets.*

Hoe stout, hoe roekeloos is 't wrevele vermogen
Der snoode zonde, als zy den ruimen teugel heeft,
En al de magt en kracht der deugd' te bovenstreeft;
Dan holt zy onbesuift en weet van staen noch keeren;
Gelyk een stroom die zich aen hinderdammen, beeren

Noch

Noch steile dyken kreunt, maer, aengehitst door windt
 En hoogen springvloedt, dyk en dam en beer verslind;
 En pael- en muurwerk, aerde, of wat hem heeft benepen,
 Met kracht' omver rammeit en snel weet voort te slepen,
 Daer hy door de akkers bruifcht, 't geboomte uit de aerde rukt,
 En mensch en vee vernielt, het veldgewas verdrukt,
 En voortvliegt, tot zyn magt door hooger word verwonnen.

De ontaerde Zimry roept en werpt nu onbezonnen
 Den droeven Mozes dees vermeetele woorden toe:
 Wat sult, wat zucht gy hier? wy zyn nu niet te moê,
 o Norsche Grysaerdt, om naer uwe stem te hooren.
 Wien 't lust volge uwen raedt, ons kan hy niet bekoren.
 Wy leven nu eerst recht vermaeklyk en geruft.

Onze yver voor uw wet is gansch en al gebluscht;
 Wat deert ons 't slaeffsch gedrag en 't voorgaen onzer ouderen;
 Wy schudden nu dat juk van onze vrye schouderen,
 En volgen onzen lust, wiens last ons drukt noch knelt;
 Gy dwaelt veel meer dan wy zoo ge u daer tegen stelt.
 Uw grysheit kan 't vermaek der jongkheit niet beseffen.
 Of zou u suffery ons allen overtreffen,
 En beter weten wat ons heilzaam is dan wy?

Daer zie 'k u niet voor aen; doch wederstreef ons vry;
 Ik oordeel wel te doen, hoe gy 't moogt tegenspreken,
 Maer dat gy zelf niet doolt is ons nog nooit gebleken.

*Zimry
 boont
 Mozes,
 met ver-
 meetele re-
 den,*

My

My deert niet waer gy met uw volk myn doen voor houdt.
 Ik heb naer mynen zin een vreemde vrouw getrouwt,
 Een vrouw wiens schoonheit my veel zoetheit doet verwerven,
 En in wiens liefde ik wensch te leven en te sterven.
 Ik offer vreemden goôn, en leef, in 't zoet genot
 Van hun weldadigheên, zelf als een sterfelyk godt.
 'k Zal nooit zoo dwaes weêr zyn van naer uw' raedt te luisteren.
 o 'k Ben nu vry en vrank, gy zult my niet weêr kluisteren,
 Vermaek u met uw wet, ik haet die strenge deugdt
 En vind in Baälsdienst' en Kosby al myn vreugdt.

*die de
 Godge-
 trouwe
 volken
 doen be-
 ven.*

Hier eind de snoode, en al de godgetrouwe volken
 Verheffen hun gezicht, met Mozes, naer de wolken,
 Vol van verwondering' dat Gods Langkmoedigheid
 Thans zoo langkmoedig valt, en zulk een onbescheit
 Niet in der yl' verdelgt, als op die daedt verbolgen.
 Elk wacht vol angst wat straf op zulk een tael zal volgen;
 Gelyk het menschdom schrikt en naer een' schuilhoek ziet,
 Wanneer een zwarte lucht blaewgloende blixems schiet,
 Uit vrees dat, na dat vuur vol yfelyke stralen,
 Een zware donderslag op 't aerdryk neêr zal dalen.
 Maer zelden komt Gods wræk met een' gezwinden spoed';
 Zyn Wysheit weet alleen wanneer zy straffen moet.

*Zimry
 leid Kos-
 by voor*

In al die barning' van verdriet treed de ongetrouwe
 En dwaze Zimry, met zyne overdartle vrouwe,

Die telkens in zyn borst onkuifcher vlammen sticht,
 Daer Mozes 't aenziet met de tranen in 't gezicht,
 Stoutmoedig in zyn tent, om, door kwaë lust gedreven,
 Den lossen toom aen hunne oneerbre min te geven.
 Maer Pinehas, die lang zyn' wrok en harteleet
 Had opgekropt, daer hy hun schendtael hoorde, treed
 Vergramt te voorschyn, vol van wrevlen heldenmoede;
 Als een getergde leeuw, die, met een felle woede,
 Zyn hol ontspringt en stout zyn' terger tegengaet.
 Zyn oogen staen als vuur, zyn torenig gelaet
 Is roodt van wraek' en spyt', hy trekt de winkbraeuw neder,
 Schud het gefronste hoofd, ziet grimmig ginds en weder,
 En stampvoet, dat de grondt rondom hem schokt en dreunt;
 Zyn grove vuist beknelt een speer, waerop hy leunt,
 Met zynen forschen arm', vol mannelyk vermogen;
 Zyn grof gespierde leên vertoonen aen elks oogen,
 Dat zynen fieren moed' geen sterke magt ontbreekt;
 Terwyl hy binnens monds iet mompelende spreekt,
 Velt hy zyn spies, toen rukt hy voort en laet zich hooren:
 Thans geld het 's Hemels naem, hier dient geen tydt verloren!
 Godstolk te honen en in hem Gods wet en eer!
 Wien 't lust gedooge dit, ik ly het nimmermeer.
 Dus sprekend scheurt hy vast de tent gramstorig open,
 Waerin zich Zimry, nu in ontucht' gansch verzopen,

elks ge-
 zicht in
 zyn tent.

Pinehas
 treed
 daerop te
 voor-
 schyn.

geeft zyn
 gram-
 schap te
 kennen.

alięgt de
 tent in,

Verlust

Verlust met zyn Boelinn'; de dartle Kosby ziet,
 Terwyl ze hem omarmt, met onverwacht verdriet,
 Den Godsheldt naderen, hun schreeuwen is verloren:
 De heilige Yveraer vliegt, met onsteken toren,
 Naer de eerelooze koets, en rygt het heilloos Paer,
 Met zyne scherpe spies', elendig aen elkaer.

*en door-
steekt hen
beiden,*

De onzaelge pogen nog elkander te beschermen
 En smeeken om genaê, met jammeren en kermen;
 Terwyl zy wentelen in eenen stroom' van bloedt,
 Dat uit hun wonden vliet en hunn' oneerbren gloedt
 En snoode vlammen bluscht, hoe fel die mogten blaken.
 't Is nu geen tydt om uit den zonde slaep' te ontwaken,
 Een yzren dood slaep sluipt allengs in hunne leên.

De snoode Zimry gruwet van Kosbys naer geweest,
 En Kosby yst en beeft van Zimrys klagt te hooren,
 Hun aengezicht besterft, de bange zuchten smoren
 Van lieverlé zichzelf, en elk zend, bang te moê,
 De vuilbesmette ziel den zwarten afgrond' toe.

*waerop
zy ster-
ven.*

*De wel-
lust gaet
eci ter
zynen
gang.*

Dit schoufpel doet de zonde in haren loop' bedaren
 Noch stuit den wellust, die stoutmoedig voort durft varen,
 Met zyn verdervend zaet te zaeijen door al 't heit.
 De weelde holt'er nog uitzinnig ginds en weêr,
 En noopt de brassery met hare ontuchtigheden,
 In alle gruwelen op 't dartelst voort te treden,

Ondanks de vlugge maer', die door al 't leger meld,
 Hoe Zimry met zyn Bruid' terneder legt gevelt;
 Zoo vlucht een boschwolvin, met haer roofzieke jongen,
 Wanneer zy in haer hol door jagers word besprongen,
 Veel doller door het woudt, en 't stuit haer woede niet,
 Dat 's jagers scherpe schicht haer vlugste welp doorschiet.

vliegt

Thans word het luchtgewelf, voor aller volken oogen,
 Met vale nevelen en zwarten damp' betogen;
 De gouden dagtoorts gaet met al haer glanssen schuil;
 De winden snorren met zulk yfelyk gehuil,
 Door hagelbuijen en verschrikbre regenvlagen,
 Dat de aerdbol trilt van angst', en 't naeuwlyks kan verdragen.
 Het blixemvuur misverft de naer betrokken lucht,
 Die door 't ontfachelyk en schaterend gerucht
 Der donderslagen, die afgryfelyk nederhorten,
 Gestaege, met krakk' op krak, op 't aerdryk schynt te storten.
 In zulk een onweêr, op dit vreeselyk geschal,
 Komt Godt, de Almachtige, de Koning van 't heelal,
 Met felle grimmigheid, omstuwte van Hemelscharen;
 Op eene wolkkaros by Mozes nedervaren;
 Terwyl de blixem zich verdubbelt met zyn' gloed',
 En yder donderslag met sterker krachten woed;
 Zoo dat al 't heir, dat zich iet vreeslyks ziet beschoren,
 Door 't vuur en naer gedruis een wyl' kan zien noch hooren.

*Godt ver-
 schynt
 Mozes,
 in een
 schriklyk
 onweêr,*

*en be-
veelt hem
de booxen
en weder-
spanni-
gen te
verdel-
gen.*

Toen zegt de Hemelvorst tot Amrams grooten Zoon,
Die zich ter aerde buigt: Wreek dien ondraegbren hoon,
Waermeê 't weerspannig volk myn Godheit durft onteeren;
Gebied den Oversten, die Israël regeren,
Dat zy, tot eer van my en myn Rechtvaerdigheid,
Al wie den wellust mint en my zyn' dienst ontzeit,
Al wie met Baäl heult, om snood genot te erlangen,
Ten spiegel' van al 't volk in 't leger op doen hangen.
Vervolg, verdelg, verniel al wat my durft weêrstaen!
Ontzie noch groot noch klein; zie jeugdt noch grysheit aen!
Hangop, houwneêr en dood al wat myn wet durft schenden.
Zoozal ik mynen haet van Jakobs Kindren wenden.

*Mozes ge-
biedt den
godge-
trouwen
Helden's
Hemels
bevel uit
te voeren.*

Dus spreekt de hoogste Heer en stygt weêr hemelwaert.
Zooras de Veldheer merkt, dat Godt naer boven vaert,
Recht hy zich op en ziet een wyl' verbaest in 't ronde,
Als iemandt, die by nacht, van zyne legersponde,
Verbystert opryft uit een' ongeruften droom',
Die hem tot wreken port, zyn driften geeft den room,
En duidelyk voorspelt, hoe hy zal overwinnen.
De Held word midlerwyl bezadigder van zinnen,
En overweegt en wikt het hemelsche bevel.
Nu zult ge (zegt hy) o weêrspannig Israël,
Nu zult gy zien 't geen ik u dikwyls heb doen hooren.
Sluit nu uw oogen vry, stop uw wellustige ooren,

Nu

Nu voor myn' trouwen raed', hy komt nu niet te staê.
't Is uit met myn gesmeek, 't is uit met Gods genaê;
Gy zult eerlang zyn roê, zyn tuchtroê voelen snerpen.
o Godt! moest' ik my aen uw' will' niet onderwerpen,
Ik deede u nog een beê voor 't zondige geslacht!
Maer zulks waer' uw bevel niet naer uw' wil volbragt.
Welaen de boosheit zal uw slaende handt gevoelen;
'k Zal met het godloos bloedt uw torenvuur verkoelen.
Komt, fiere Helden, komt, waektop; 't is wakens tydt,
Gordt uwe wapens aen, bereidt u tot den strydt,
Den naersten dien ge ooit zaegt; grypt moedt, myn wakkre Helden,
't Zal nu Mediänyt noch Moäbyten gelden,
Maer Jakobs Kinders, uw geslacht, uw naeste bloedt;
Zoo luid thans Gods bevel, strydt rustig door, gy moet
Uw vaders, broêrs noch zoons noch vriend nog maeg verſchoonen,
Maer alles doôn wat Godt en zyne wet durft honen.

Terwyl Godshelt zich dus luidruchtig hooren deed,
Was 's Hemels felle Wraek, in bloedig rood gekleed,
Met oogen vol van vuur en opgerezen haren,
Op eene blixemſtrael, in 't leger neêrgevaren.
Haer komst is in der yl door 't gansche heir bekend;
Zy vliegt en zwerft en zweeft uit de eene in de andre tent,
En zaeit'er overal 't zaet van haer eigenschappen,
Voorts lietze een vurig spoor en roodbebloede stappen.

*Intus-
ſeben is de
Wraek
neêrge-
daelt,*

*zy ver-
ſpreit zich
door 't
leger,*

*en zaeit'er
't zaet
van op-
roer.*

Waer zy getreden had, dus wees ze een yder aen,
 Waer zich de zonde onthield, die zy kwam nederflaen.
 Heel anders heeft Gods Geest, Gods goede Geest, voordezen,
 Der Isrellyten huis den Engel aangewezen,
 Die 't scherpgewette zwaerdt van 's Hemels gramschapp' droeg,
 En de eerstgeboren in Egipte nederfloeg.
 Dees' weet zy in den slaep' tot wreken aen te sporen;
 Dien fluistert ze onverwacht by klaren dag in de ooren,
 Hoe hy voor 's Hemels eer' zich zelve kwyten moet;
 Een' ander' blaest zy 't vuur van 's Hoogstens toren gloed,
 Met een gezwinde kracht', door hart en ingewanden.
 Dus doet zy alles in een heete wraekzucht branden.

*Hierop
beginnen
de deugd-
gezinden
te mor-
ren,*

Dit wekt een mompeling en morring in het rondt,
 By 't godgetrouwe volk, elk spreekt, met hart en mond',
 De gruweldaden van zyn bloedverwanten tegen,
 Elk zegt, dat 's Hemels eer' het zwaerst behoort te wegen,
 Dat nu de rechte tydt tot wraek geboren was.
 Hier roept men: Volgen wy den dappren Pinehas,
 Laet ons terneder slaen wat Godt durft wederstreven.
 En daer: Het is hoogtydt, 't wellustig volk moet sneven,
 En in zyn' zondeslaep' op 't spoedigst zyn verast,
 De Veldheer heeft het ons uit 's Hoogstens naem' belast.
 Ginds roept een fiere hoop, die door het heir loopt dolen:
 Hy drael' die dralen wil, de wraek is ons bevolen!

Om

Om dartzel mingenot, uit snoô wellustigheit,
 Een' afgod' eer te biên en 's Hemels Majesteit
 Te hoonen in haer eer en wrevel te bestryden;
 Zulks kan geen Isrellyt, die God' gehoorzaemt, lyden.
 Al is 't ons eigen bloedt, dat dus te famen spant
 Met weelde en hoerery', het moet, het moet van kant;
 Wy zyn bereidt om 't in zyn boosheit te overrompelen.

Zoo hoort men't deughtsaem volk staêg roepen, morren, mompe- en elkaer
tot wrack
aen te
noopen.
 Terwyl het overal de hoofden steekt by een; **len,**
 Gelyk het volk, dat in een stat komt op de been
 En driftig t'famen rot, om, door geweldt en muiten,
 Een' kwaden heerscher in zyn' euvelmoed' te stuiten.
 Des Hemels Wraek, die 't al doet buigen voor haer magt',
 Weet dus het dapper en godlievende geslacht,
 Gods glory ten gevall', op hare zy te trekken.
 In 't einde hoort men haer een' bangen noodkreet wekken,
 Die al het heir gezwint in rep en roere zet;
 't Is straf, al wat zy roept; haer gillende trompet
 Blaest oproer, waer zy komt. De godgetrouwe knapen
 Zyn op haer' wenk gereed en roepen wapen! wapen
 U fluks, o Gods geslacht, nu geld het de eer van God!
 Beginnen we in Gods naem'; zoo zien wy 't booze rot
 Eerlang in stroomen bloeds zyn' dollen loop volenden.
 Dus rolt de wraekgalm voort door al de legerbenden,

Waer-

*Al 't beir
raekt op
de been.* Waerin de tweespalt thans verwoede rollen speelt.
Al 't krygsgezag heeft uit, de stammen zyn verdeelt,
Door 't ingekankerd kwaed, dat de eendragt heeft verbroken,
Gansch Israël is door een yvervuur ontstoken,
En weet, in zyne drift', van vriendt noch maeg te ontzien.
Men ziet den broeder nu zyn' broeder weerstand biên;
Den vader zynen zoon, op wien hy is verbolgen,
Met een gevelde spies', uit al zyn magt vervolgen.
Daer geld geen vriendschap meer zoo zy Gods eer kan schaên.
Wat zien de Helden thans elkander grimmig aen!
De Godgetrouwe stoet veracht die Godt verachten,
En de eervergeten hoop hen die zyn wet betrachten.
De Leidsliên, Oversten, en Hoofden van het heir
Zyn tegens een gekant en grypen 't wraekgeweer,
Om allen, die van hun voor Baäl nedervielen,
Voor 't oog van Isrels God, in grammenmoed' te ontzielen.

*De
toorn der
godge-
trouwen
vervolgt
de afval-
ligen.* In zulk een wanorde en rechtvaerdig onbescheit,
Gaet 's Hemels Wraek, gespoort door Gods Rechtvaerdigheid,
Haer' onverschrokken gang, dien velen zich beklagen.
Wat hoort men thans al 't veldt van naer gekerm gewagen!
Hoe vreeslyk wedergalmt de zwartbetrokken lucht,
Van 't smeeken en gesteen en jammerend gerucht
Der snooden, die te laet hun wanbedryf beschouwen!
Waer bergt zich nu de stoet van heidensche Jongkyrouwen,

Wat

Wat baet nu hare pracht en loos en snood gevele!
 De oneerbare liefde vlucht voor 't hopeloos geschrei,
 Dat geen wraekgierig hart kan stillen noch bewegen.
 Wat zyn de juffers thans verbystert en verlegen!
 Dees vluchten angstig heen, die sneuvlen in 't verdriet,
 Haer opgesmukt gelaet bekoort Gods helden niet,
 o Neen: die gaen hunn' gang en luistren naer geen kermen.
 Een snoô heidin poogt, om haer' minnaer te beschermen,
 Hem met haer prachtig kleedt te dekken voor 't gevaer,
 Maer een gezwinde knaep word dit terstondt gewaer,
 En dryft hem zyne speer door 't kleedt in de ingewanden.
 Een hoop ontzinden, die zoo sterk van wellust' branden,
 Dat niemand 's Hemels Wraek of haren noodgalm hoort,
 Word in zyn dartelheit en snoode vreugd' gestoort,
 En door het woedend zwaerdt getroffen en verslonden.
 Dees worden onverhoeds verrascht door felle wonden,
 En, onder 't heesch gekerm en jammerend geluidt,
 Verwoed by 't haer gescheurt uit de armen van hun bruid',
 En, ondanks haer geweën en tranen en gebeden,
 Met onverschrokken moed', den strot fluks afgesneden;
 En die, terwyl zy met onreine spys' en wyn',
 Uit dolle gulzigheit, zoo overladen zyn,
 Dat zy al waggelende op ronde voeten zweven,
 Door zwaerdt en speer en knods beroofdt van 't heilloos leven.

*Pinehas
valt in
een tent
vol wel-
lustig
volks en
doet'er al-
les omko-
men.*

De wakkre Pinehas, die, in dees' fellen stryd',
Elk aennoopt tot de wrack en zich heldhaftig kwyt,
Vliegt met zes mannen, die zyn fierheit evenaren,
In eene ruime tent, waer, onder 't spel der snaren,
Veel Oversten van 't heir, in volle pracht' en prael',
Met hun boelinnen op een godloos vreugdemael,
Daer weelde en ontucht Godt en Gods geslacht trotseren,
In zonde en overdaed' wellustig banketteren;
Hy valt met zyn gevolg op 't snood gezelschap aen;
't Verwyfde manvolk poogt hun magt te wederstaen,
En zoekt naer zyn geweer, doch 't is te ver te zoeken.
De vrouwen jammeren, de dwaze minnaers vloeken,
't Raekt alles ondereen; het zwaert maekt wondt op wondt.
De tafel legt omver; de wyn stroomt langs den grondt,
Vermengt zich met veel bloeds en verft de onreine spyzen.
Hier zygen juffers neêr, om nooit weer op te ryzen,
Daer worden knapen in een' worstelstryd' gedood;
En ginds veld Pinehas, met forschen stoot' op stoot,
En fellen slag' op slag, een' hoop ontzinden neder.
Dus vliegt de heldemoedt hier woedend ginds en weder,
Tot al 't gezelschap legt verdronken in het bloedt.

*Mozes
doet'er
velen op-
bangen.*

De Veldheer Mozes laet intusschen, door een' stoet
Van jonge helden, die op zyn bevelen passen,
De snoode hoofden van 't weêrspannig volk verrasschen,

En

En grypen by den hals, in hunne ontuchtigheid,
 En, hoe 't heidinnendom hen naloopt, smeekt en schreit,
 Heensleuren, om, voor 't oog van al de legerbenden,
 Hun boozen levensloop aen hooge galgen te enden,
 Te dryven op een' strop, ten prooi van rave en lucht;
 Men hoort 'er honderden dus hunnen jongsten zucht,
 Hunn' allerlaetsten snik aen dootsche staken geven,
 Terwyl'er duizenden hun snood en heilloos leven
 Verliezen, door de magt van 't onmedoogend zwaerdt
 En speer en spies en dolk, die vriendt nog magen spaert,
 Daer 't edel heldenheir de hemelsche bevelen
 Vol moeds doet klinken op de ribben, bekkeneelen
 En wrevle schouders van 't afgodische gebroedt.

Al treên Gods wrekers dus tot de enkels in het bloedt
 En onbezonnen brein, zy stoppen staeg hunne ooren,
 Om 't bitter jammeren der boozen niet te hooren.
 Wat klinkt de nagalm van het juichende offermael
 Thans doodelyk en naer! de onkuische minnetael
 Is nu geheel verkeert in zuchten, kermen, weenen.
 De wellust neemt de vlugt, 't gejuich verkeert in stenen,
 De boosheit roept vergeefs om bystand en genaê.
 o Droevig schouwtooneel! 't berouw komt hier te spaê,
 Het smeeken word verdooft door 't woên der legermagten,
 't Gehuil en naer geloei der hopelooze klagten.

*Elende
 der boos-
 doen-
 deren.*

De Hemelraedt besluit de straf te volvoeren.

Terwyl 't in Moäbs veldt dus naer geschapen staet,
 Besluit, in 't hoogste hof, de ontzachbrè Hemelraedt,
 Ondanks de elende en angst' der afgevallen scharen,
 Met de aengevangen straff' kloekmoedig voort te varen,
 Opdat al 't volk, dat Godt dorst tasten in zyne eer',
 Ten spiegel van 't heelal geheel en al verteer',
 Ten zoen' der ontucht' en afgodische offerhanden.
 Dit 's 't lot der boosheit als Gods toren is aen 't branden.

De Pest word op-antboden,

Op dit gestreng besluit word door Rechtvaerdigheid,
 Hier toe gekozen door Gods Oppermajesteit,
 De veege Pest, met al haer doodelyke rampen,
 Gedagvaerd uit haer hol, vol van onreine dampen
 En kwade deelen, die daer worden uitgestort
 Wanneer de lucht, door zon en windt, gezuivert word
 Van al den bangen stoom' dien zy, door haer vermogen,
 Tot nut der schepslen uit het aerdryk heeft gezogen;
 Zy treed verschrikkelyk te voorschyn met haer' stoet',
 Haer tanig aenzicht is beëtterd en bebloed,
 Een duister blaeuw gewaedt hangt slordig om haer leden,
 Die geel en mager en, van boven tot beneden,
 Vol purpren vlekken en bloedroode builen zyn.
 Zy ademt niet dan stank en doodelyk fenyn;
 Een zware geefel, vol bebloede en scherpe knopen;
 Heeft ze in haer dorre vuist; de bange smerten loopen,

Beschryving van haer gedaente.

Uitzinnig om haer lyf; de Hersenwoede en Koorts
 Verzellen haren gang, elk met een zwaveltoorts';
 De Doodt, die gretig vlamt op 't geen zy zal vernielen,
 Treed met zyn holle maeg' haer stadig op de hielen.

Aldus verschynt zy voor Gods Stedehouderinn',
 Die zich dus hooren laet, met een' verstoorden zinn':
 De zonde en dardelheit van vele ondankbre snooden
 Zyn oorzaak dat gy thans door my zyt opontboden,
 o Wreede Dienares van 't hemelsche gerecht!
 U is van hoogerhand' de last thans opgelegd,
 Om zondig volk, waerop de Hemel is verbolgen,
 Met uw ontzachtbre magt en woede te vervolgen:
 Spoei u naer Moäbs dal en voeg u op de zy
 Der fiere helden, die de snoodste afgodery
 En vuigsten wellust thans in mynen naem' bevechten;
 Help Jakobs Kinders al de weelde en boosheit slechten,
 Die zich in hun geslacht zoo hemelhoog verheft;
 Val, waer der helden moedt of 't scherpe zwaerd niet treft,
 De snooden moedig aen met uw gevreesd vermogen.
 Zoo zal de afgodery niet langer kunnen bogen,
 Op 't volk dat zy Gods wett' zoo loos onttrokken heeft.

Hier zwygt Rechtvaerdigheid en 't doodlyk Monster streeft,
 Met zynen helschen stoet', naer 't leger der Hebreuwen;
 Gelyk een jagthondt, die, na bassen, huilen, schreeuwen,

*Zy krygt
 last om
 den
 wellust
 voorts
 uit te
 roeijen.*

*Hierop
 spoeit zy
 zich naer
 't He-
 breeuw-
 sche leger.*

Zich door zyn' meester van het leizeel voelt ontslaen,
 Om op het schuwe wilt snelvoetig af te gaen.
 De lucht word waer het komt pikzwart van zynen asem,
 Terwyl 't een spoor van stank en doodelyken wasem
 En eenen blauwen gloedt doet volgen op zyn' tredt,
 Die 't aerdryk onheil baert en 't dampgewest besmet.

*Zy ver-
 sbynt'er,*

Dus komt de Moorderes in 't landt der Moäbyten,
 Daer 't woeldt en grimmelt van de twistende Isrellyten,
 By wie het noodgeschrei nog klinkt van wyk' tot wyk.
 Op 't schriklyk loeijen van dat doodelyk muzyk
 Daelt zy, met alles wat haer tot gezelschap strekte,
 In schyn' eens nevels, die het gansche veldt bedekte,
 In 't woedend leger neêr en ziet vast om zich heen,
 Hoe 't afgevallen volk vervolgt word en bestreên.
 Zy blaekt van yver op 't aenschouwen dier elenden,
 En voegt zich op de zy der godgetrouwe benden,
 Opdat ze uit hare koers' leer' kennen wien het geld.
 Zooras zy word gewaer, door 't woedende geweldt,
 Waer't heilloos voorwerp schuilt, dat's Hemels Wraek doet branden,
 Grypt zy, met grammen zinn', haer geesel in de handen.
 En schiet verbolgen toe op 't godvergeten rot.
 Haer doodelyk gevolg verspreit, op haer gebodt,
 Zich ginds en herwaerds daer de afgodendieners schuilen
 Of onbezonnen vliên, terwyl zy kermen, huilen,

*en ver-
 spreit
 zich met
 haer ge-
 volg on-
 der de
 godloo-
 zen.*

En vruchtloos smeeken om Gods bystandt in hunn' nood'.

Helaes! hoe yslyk loopt de boosheit nu den doot
Vanzelf als in den mondt! hoe zal zy weêrstandt bieden!

*Haer
woede be-
schreven.*

Die nu zyn voeten rept, om 't woedend zwaerdt te ontvlieden,

Valt in de wreede magt der hongerige Pest',

Die, met haer' dollen stoet', zich thans verzaed en mest,

Met snood en welig vleesch, dat zich der deugd' ontwendde.

o Smert! wat yslykheit! wat ongehoorde elende

Heerscht nu in Israël! wat schrikkelyken klank

Slaekt thans het zondig volk! helaes! wie kan den stank

Der snooden, die hier in hun bloedt en etter dryven,

Verdragen? wie naer eisch dees' jammerstaet beschryven,

Of melden wat verdriet, wat yselyk geweent

En zielelenden zich hier mengen ondereen?

Dees' hoort men, dol van pyn', om zyne wonden huilen;

Dien heeft de woênde Pest besmet met roode builen

En purpren vlekken, daer hy zieltoogt naer zyn endt;

Die smeekt een' krygsheldt, die zich toornig tot hem wend,

Daer hersenwoede en koorts zyn veege leên doen beven,

Dat hy hem toch gezwint berooven will' van 't leven;

Een ander, die half doot ter aerde nederleit,

Vervloekt met heesch geluidt de onkuische dartelheit,

En wyt zyn snoô boelin zyn smert en bitter lyden.

Gods heir, dat midlerwyl de boosheit blyft bestryden,

Ver-

Verneemt hoe 't godloos volk, eer 't nog getroffen word,
Van 't scherpgewette zwaerd, door 't pestvuur nederstort.

*Met ver-
volg der
elende.*

Dus voelt de weelde allengs haer' stouten hoogmoedt zinken.
Dus loopt de wreede doot bebloed door 't heir rinkinken,
En stapelt lyk op lyk met yfelyk misbaer,
Terwyl Gods edle Wraek de godvergeten schaer,
Die 's Hemels Majesteit zoo roekloos dorst verstoren,
In eenen jammer poel' elendig doet versmoren;
Daer ze, als een sterke stroom, die woest en ongetoomt,
Kloekmoedig over 't geen hy neêrsloeg heenen stroomt,
Met al haer wreed gevolg, dat de ontucht deed bezwyken,
Triömf voert over vier en twintig duizendt lyken.

*Gods
Recht-
vaerdig-
heit daelt
eindelyk
neder,
en doet de
wraek be-
daren
en de
Pest ver-
dwynen.*

Nu daelt Rechtvaerdigheid, wiens wysheit nimmer duld,
Dat de onschuldt word gestraft door 't straffen van de schuld,
Noch die door haer beleid de godgetrouwe vromen
Ooit, onder 't boos geslacht, door 't wraekvuur, om laet komen,
Met takken van olyf en palm in hare hand':
Zy legt op hare komst de felle Wraek aen band',
En doet de Pest, met al haer gruwzame onderzaten,
Door eenen enklen wenk, 't Hebreeuwſche heir verlaten.
Haer hemelsch aengezicht en edle majesteit,
Flus rood van haet' en spyt', blooft nu van vrendlykheit,
En doet de grimmigheit in 't heldenbloedt bedaren.
Zoo stilde zy weleer den windt en woeste baren,

Wier woede 't zondig volk geheel verflonden had,
 Terwyl zy Noäch op den hoogen Ararath,
 Door 't. flinken van de zee, met zyne kiel' deed dalen,
 En over zonde en weelde en welluft zegepralen.

Wie leert myn' yver' nu den blydften zegetoon
 Om 't triömferend volk, dat met de glorykroon',
 De heiltriömfkroon' praelt van paradyslaurieren,
 Dees overwinning hier naer eifch te helpen vieren?
 Hoe leeft en zweeft de vreugdt door 't edel heldenbloedt!
 't Gelaet van Mozes blinkt nu met nog fchooner gloed'
 Dan 't ooit voorhenen blonk, en doet zyn blydschap blyken.

*Mozes,
 die zich
 met Gods
 belden
 ver-
 beugdt,
 over bun-
 ne zege-
 praelt,*

o Dappre Pinehas, de prys, dien wy hier ftryken,
 Komt u (dus roept hy uit) naeft Godt voor allen toe!
 Hierop omhelst hy hem, zoo bly, zoo teêr te moê,
 Dat de edle tranen, diê van vreugd' zyn oog ontfchieten,
 Als balfemstralen langs des Jonglings wangen vlieten.
 Hy laet hem naeuwlyks los of roept, in 't hart verblyd;
 Dees' dag, o Israël, heb ik den Heer' gewyd;
 Men vier' dit zegefeest met offerplechtigheden,
 Met lofgezangen en godvruchtige gebeden.

*dankt
 Pinebas
 voor zy-
 nen yver,*

De Godsdienst is herstelt! myn wensch is my gehukt!
 o Vreugdt (dus vaert hy voort, als uit zichzelf verrukt)
 Juich aerde, Hemel juich! juicht zalige Englekoren!
 De Welluft heeft den ftrydt met 's Hoogstens Wraek' verloren.

*en zingt
 Gode
 eenen lof-
 zang.*

De Godsdienst zegepraelt met al zyn plechtigheit!
 Juicht, Isralyten, juicht! de hoogste Majesteit,
 Godt, onzer Vaden Godt, scheidt in uw' dienst behagen,
 De snoode afgodery legt door zyn Wraek verslagen.
 o Godt, die Jakobs Krooft zoo vaderlyk behoedt,
 En by dat krooft uw wet zoo glansryk lichten doet,
 Met welk een' offergeur', met wat gewyde klanken
 Zal 't vrolyk Israël, zal myne ziel u danken,
 Voor 't heil waermeê gy ons zoo gunstig komt te staê?
 'k Verlies my zelve in uw goedheit en genaê;
 'k Smelt in de stralen van uw vriendlyk mededoogen.
 Myn Godt, waer voert ge my? ik ben my zelf' ontoogen.
 o Onuitspreekbre vreugdt! o zalig heilgenot.

*Al de
 wolken
 verblyden
 zich,*

Hy zwygt en 't vrolyk volk verheft de gunst van Godt,
 Rondom de orakeltent by 't rooken der altaren,
 Daer Levys Priesterdom, met heilige gebaren,
 De blydschap van het heir den hoogen Hemel wydt,
 Terwyl 't, om zyn geluk en zegeprael verblyd,
 Op schel bazuingeklank en keur van blyde wyzen,
 Zyn zegezangen naer het hoogste hof doet ryzen,
 En, met de blydschapp' in 't godsdienstige gelaet,
 Tot glory van Gods naem alom ten reije gaet.

*en 't ber-
 stelde
 Heilge-
 loof*

Dus leeft het Heilgeloof weêr in haer' ouden luister,
 En blinkt veel schooner nu het naer en aklig duister,

Waar

Waermeê de afgodery den Godsdienst heeft bezwaert,
 Door 's Hemels toengloedt zoo schoon is opgeklaert.
 Hoe bly belonkt ze thans als met gezuiverde oogen,
 't Ontzachlyk aengezicht van 't eeuwig Alvermogen!
 Hoe vrolyk bied zy nu gansch Israël de handt,
 Om 't, ondanks alle nyd' en wrevlen tegenstand',
 Langs zynen vaders spoor, met haer godvruchte reijen,
 Door 't aerdsche Kanaän naer 't hemelsche te leijen.

*beloofst de
 deugdge-
 zinden 't
 genot van
 't hemel-
 sche Ka-
 naän.*

Dit voed in 't hemelhof de nimmereindbre vreugdt.
 De hoogste Godheit roemt der vromen heldendeugd,
 En spreit een' vreugdegloedt door al de hemelzalen.
 De zangerige rei der hemelsche koralen,
 Verdubbelt zyn gejuich en viert, met blyden geest',
 De vreugdt van 't Heilgeloof en Israels zegefeest.
 Voorts doet Voorzienigheid de hooggeduchte leden
 Van 's Hemels hoogen raedt, in de achtbre raedzael treden
 Om hun te melden, hoe Gods eeuwigvast besluit,
 Tot heil van Israëls getrouwe helden, luid.
 Zooras elk zit, vangt ze aen: o achtbre Hemelgrooten,
 Thans, tot Gods eeuwige eer, myn dubbele vreugdgenooten,
 Nu 't ware Heilgeloof zoo rustig zegepraelt;
 Nu Israël triömf op Israël behaelt,
 En wat ons wetboek schond geheel is omgekomen.
 'k Zal u verkondigen wat Godt heeft voorgenomen,

*De Hemel-
 lingen
 verbeu-
 gen zich
 over Isra-
 ëls zege-
 praelt,*

*en de
 Voorzie-
 nigheit
 verlaert
 den He-
 melra-
 den.*

*Gods be-
sluit om
de Midiän-
nyten
door Pi-
nehas te
verdel-
gen,*

Dat op dees zegepraël en neêrtaeg volgen zal:

Godt zal, zyn Majesteit en Isrel ten gevall',

't Afgodisch Midiän zyn dartle list vergelden,

Den wakkren Pinehas, met twalef duizend helden,

De bloem uit elken stamm', dat volk doen tegengaen,

En al wat manlyk is vol moeds terneder slaen;

Ja zyn vyf Vorsten zelfs in 't woeden niet verschoonen;

Maer Evy, Rekem, Zur en Reba, van hun troonen,

Met Hur en zyn geslacht, doen storten in het zant.

Voorts zal de Almagtige het Midiänsche landt,

En 't dartel Moab, dat zyn goedheit dorst braveren,

Door 't oorlogsvuur in puin en asche doen verkeeren;

Terwyl het heldenheir, dat aen zyn wraek voldoet,

Op 't doodlyk krygsmuzyk, tot de enkels tredt in 't bloedt

Van vele duizenden die vol elende sneven.

*Balaäm
te doen
sne-
velen,*

De snoode Balaäm zal dan zyn heilloos leven

Ook derven, voor den raed' dien hy Vorst Balak gaf.

Na 't einden van den kryg en welverdiende straff'

Zal Veldheer Pinehas blymoedig triömferen,

En met zyn' heldenstoet' weêr naer het leger keeren,

Beladen met een' roof van allerhande pracht,

En alle kostlykheên, die de aerde dierbaer acht;

Verzelt van vrouwen, die, met hare zuigelingen,

Hem, in zyn zegepraël', met schrik' en vreeze omringen,

Om

Om haest een prooi te zyn voor Mozes streng gebodt.
 Na 't oeffenen dier wræk' zal de allerhoogste Godt
 Heldt Pinehas, die voor zyn glory hebb' gestreden,
 Steeds met rechtvaerdigheid en heiligheit bekleeden,
 En, wyl hy Zimry strafte om zyn strafwaerde daedt,
 Het hoogepriesterschap hem en zyn edel zaedt
 En uitgebreid geslacht, tot heil van Isrël, geven,
 Tot Gods geliefde Zoon, ons aller lust en leven,
 Beneên in 't vleesch verschyn' en, 't menschedom ten gevall',
 Dat overheilig ampt eens zelf bekleeden zal,
 Om hier een voorspraek voor het aerdich geslacht te strekken,
 En 't met medoogenheit van al de gruwelvlekken,
 Der oude slangebeet' te zuivren door zyn bloedt.
 Hier zwygt ze en al de Raedt keurt Gods besluiten goet.

*en Pi-
nebas en
zynen ge-
slachte
het Pries-
terchap
te sjen-
ken.*

Nu duik ik in de schaêuw van Gods orakelblaren.
 Myn feestdicht is ten eind'; 'k ontspan de bybelsnaren,
 En offer u, o Godt, myn' zang en vingerspel.
 Gun my, o Hoeder van het geestlyk Israël,
 Dit bloedig dichtrafreet in uwe Kerk te hangen;
 Opdat de Kristenheit, uit Isrëls slinksche gangen,
 De heirbaen leer' betreên naer 't ryk van heil en vree.
 De afgodische outervlam verstrekk', op 's levens zee,
 De zielen tot een baek, wat stormen haer bestryden;
 En leer' de losse jeugdt de dartle Fegors myden,

*'s Dich-
ters be-
sluit en
wensch.*

gibdoel

100 ISRAËLS BAÄLFEGORSDIENST.

Daer hy, die 't hart door weelde en wellust tot zich troont,
De Aertsvyandt van de Deugd', de helsche Baäl woont.
Zoo doe dees Baälsdienst hen die uw wet onteeren,
Door tranen van berouw, boetvaerdig tot u keeren,
En 't kruis omarmen van uw' teêrbeminden Zoon.
Zoo draef' myn feestgezag op een' verheven toon;
Zoo moet' myn Fegor met der deugden tempel pryken,
En Horeb, Giliad noch 't vruchtbaer Karmel wyken,
En ik, die zyne kruin tot mynen zangberg koos,
Op Sion hier omhoog u loven voor altoos.

E I N D E.